

rijksuniversiteit
groningen

Duurzame Energie uit de Gemeenschap:

Een onderzoek naar de invloed gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven, en de rol van gemeenschapscontact hierin.

Rosa Koetsier - S4322460

r.g.koetsier@student.rug.nl

Bachelorwerkstuk Sociologie

Begeleider: Dennis Nientimp

Tweede lezer: Marinus Spreen

Woordenaantal: 15570

Datum: 5 juni 2024

Abstract

In dit bachelorwerkstuk wordt het verband tussen gemeenschapsbetrokkenheid en de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven onderzocht, evenals de mediërende rol van gemeenschapscontact in dit verband. De stijgende zorgen over klimaatverandering en de noodzaak voor actie vanuit gemeenschappen vormen de motivatie voor dit onderzoek, gezien het cruciale belang van lokale initiatieven in de energietransitie. De centrale vraag is hoe de mate van een betrokkenheid gevoel binnen een gemeenschap de bereidheid tot deelname aan energie-initiatieven beïnvloedt en hoe de frequentie van contact met andere gemeenschapsleden dit verband kan verklaren.

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een dataset van 245 respondenten uit zeven Noord-Nederlandse gemeenschappen waar energie-initiatieven actief zijn. Door middel van logistische en lineaire regressieanalyses is de relatie tussen bereidheid tot participatie, gemeenschapsbetrokkenheid en gemeenschapscontact onderzocht. De resultaten tonen aan dat een hogere mate van gemeenschapsbetrokkenheid significant gerelateerd is aan een verhoogde bereidheid tot participatie, wat impliceert dat inwoners die sterker verbonden zijn met hun lokale gemeenschap vaker willen deelnemen aan lokale energie-initiatieven. Echter, hoewel werd verondersteld in de theorie dat gemeenschapscontact de relatie tussen gemeenschapsbetrokkenheid en de bereidheid tot participatie zou mediëren, ondersteunen de bevindingen dit niet. De afwezigheid van een mediërend effect van gemeenschapscontact suggereert dat andere factoren, zoals de kwaliteit van interacties of persoonlijke motivaties, mogelijk belangrijker zijn. Diepgaande gesprekken over gemeenschappelijke milieudoelen kunnen bijvoorbeeld een grotere invloed hebben dan frequent, maar oppervlakkig contact.

Deze studie draagt bij aan de literatuur door de intrinsieke waarde van gemeenschapsbetrokkenheid te benadrukken in het stimuleren van participatie in lokale energie-initiatieven. Het onderstreept de noodzaak voor verder onderzoek van de mechanismen waardoor gemeenschapsdynamieken invloed uitoefenen op milieugerichte acties. Het onderzoek suggereert dat het versterken van gemeenschapsbanden een sleutelrol kan spelen in de energietransitie.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Theoretisch kader	6
2.1 Conceptueel model	6
2.2 De invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie	6
2.3 Gemeenschapscontact	7
2.4 Controlevariabelen	8
3. Methode.....	11
3.1 Dataset en steekproef.....	11
3.2 Operationalisaties	12
3.2.1 Bereidheid tot participatie	12
3.2.2 Gemeenschapsbetrokkenheid	12
3.2.3 Gemeenschapscontact.....	13
3.2.4 Controlevariabelen leeftijd, inkomen en opleidingsniveau	13
3.3 Analyse-opzet.....	15
4. Resultaten	17
4.1 Beschrijvende statistieken	17
4.2 Modevaluatie	19
4.3 Hypothesetoetsing	22
5. Discussie en Conclusie.....	24
6. Literatuurlijst.....	28
Bijlage 1 – Operationalisaties Variabelen	33
Bijlage 2 - Beschrijvende statistieken, associatiematen en regressieanalyse	48
Bijlage 3	74
3.1 Controle en modelassumpties.....	74
3.2 Uitbijters en invloedrijke punten	77
3.3 Multicollineariteit.....	79
Bijlage 4 - Gebruik van AI-software	80

1. Inleiding

De klimaatcrisis laat zijn sporen na in ieders leven. Na een eeuw van industriële vooruitgang die nu resulteert in stijgende zeespiegel, extreme weersomstandigheden en een wereldwijde temperatuurstijging, staat de mensheid voor de urgente taak om in actie te komen. De vraag naar maatregelen tegen klimaatverandering neemt toe, zoals blijkt uit initiatieven van verschillende overheden. Regelgeving vanuit de Europese Unie en het Klimaatakkoord van Parijs illustreren de inzet op zowel nationaal als internationaal niveau om klimaatverandering aan te pakken (Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 2023b). Echter, de sleutel tot werkelijke verandering ligt dichterbij huis, in de acties die wij als individuen en gemeenschappen ondernemen (Rogers et al., 2012). In Nederland, speelden in 2023 al meer dan 700 energiecoöperaties en talrijke lokale initiatieven een actieve rol in de energietransitie (Lokale Energie Monitor 2023, z.d.). Bewegingen als deze benadrukken hoe saamhorigheid binnen gemeenschappen mensen kunnen motiveren om bij te dragen aan een groter goed.

Hoewel de klimaatcrisis een dringende maatschappelijke kwestie is, blijkt het aanpassen van individueel gedrag niet altijd eenvoudig. Initieel worden persoonlijke attitudes en subjectieve normen grotendeels bepalend voor individuele handelingen (Ajzen, 1991). Mensen maken rationele beslissingen door de kosten en baten voor henzelf af te wegen (Winer & Margolis, 1983). Hierbij zijn individuele acties vaak gericht op persoonlijk gewin, maar om maatschappelijke problemen effectief aan te pakken zijn collectieve acties noodzakelijk (Rose, 2020). Dit vereist een sterk vertrouwen in de bijdragen van anderen (Walker & Ostrom, 2009) en een diepgaand gevoel van betrokkenheid bij de gemeenschap. De kracht van gemeenschappen in het aanpakken van de klimaatcrisis wordt hierbij duidelijk. Een gemeenschap wordt binnen dit onderzoek gedefinieerd als een groep mensen die niet alleen geografisch samenwoont, maar ook een sterke emotionele band deelt, wat hen motiveert om zowel individuele als gezamenlijke belangen te behartigen (Völker et al., 2006). Deze gemeenschappen kunnen diverse vormen aannemen, van dorpen tot stedelijke wijken en kleine buurten (Nienhuis, 2014). Echter, zelfs binnen hecht verbonden gemeenschappen blijft het een uitdaging om iedereen te motiveren voor actieve deelname aan pro-klimaatbeleid (Devine-Wright, 2009). Gezien deze maatschappelijke en sociologische relevantie is het van belang om te onderzoeken welke mechanismen de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven beïnvloeden. Deze bereidheid omvat de vrijwillige keuze van individuen, zowel zelfstandig als collectief, om actief bij te dragen aan de verbetering van hun omgeving (Nienhuis, 2014).

Uit onderzoek blijkt dat indien mensen zich betrokken voelen met een gemeenschap, deze gemeenschap een significante rol kan spelen in hun gedrag (Bauwens, 2016). Gemeenschapsbetrokkenheid is een gevoel van verbonden en een gedeelde identiteit tussen de mensen die deel uitmaken van een gemeenschap (Mannarini & Fedi, 2009). Deze betrokkenheid zorgt voor gevoelens als gehechtheid, verwantschap en saamhorigheid met andere mensen (Santini et al., 2015).

Het gedrag van individuen kan door dit gevoel sterk worden beïnvloed, vooral als acties zoals deelname aan lokale energie-initiatieven als belangrijk worden beschouwd binnen die gemeenschap (Kalkbrenner & Roosen, 2016). Lokale energie-initiatieven zijn door bewoners geleide organisaties die zich richten op het voorlichten van mensen over energie-efficiëntie, het faciliteren van collectieve aankopen van hernieuwbare energie en technologieën, en het leveren van energie afkomstig van hernieuwbare bronnen aan inwoners (Boon & Dieperink, 2014). Hierbij kan gedacht worden aan initiatieven zoals energie coaching en bewustwording, buurt warmteprojecten en coöperatieve zonnepanelen projecten (Germes et al., 2021). Het motiveert leden om actief bij te dragen aan deze initiatieven, mede ingegeven door het vertrouwen dat anderen ook hun deel zullen doen (Goedkoop & Devine-Wright, 2016). Daarnaast is het sociale netwerk van een individu binnen een gemeenschap van essentieel belang. Hoe groter en coherenter dit netwerk, hoe meer mensen gestimuleerd en gemotiveerd worden om deel te nemen aan initiatieven (Borgatti et al., 2018).

Daaruit volgt het belang van de frequentie sociaal contact die mensen hebben met anderen binnen een gemeenschap. Een betrokken gevoel binnen een gemeenschap verlaagt de drempel om in contact te treden met anderen. Interacties die ontstaan, waaronder gesprekken en non-verbale communicatie, passen mensen hun gedrag aan om aan de verwachtingen binnen hun gemeenschap te voldoen (Newman et al., 2013). Gemeenschapscontact omvat diverse vormen van communicatie binnen een sociale omgeving, zoals gedeelde activiteiten, gesprekken en non-verbale interacties (Newman et al., 2013). Binnen gemeenschappen waar interacties frequenter zijn en mensen elkaar kennen zullen de kosten en baten van collectieve actie meer zichtbaar en direct voelbaar zijn (Olson, 1965). Ook kan frequent sociaal contact leiden tot een grotere betrokkenheid binnen een gemeenschap door de bewustwording van gemeenschappelijke behoeften en de voordelen van individuele bijdrage (Olson, 1965).

In talloze onderzoeken wordt uitvoerig het verband besproken tussen de bereidheid tot participatie, de betrokkenheid en de frequentie van contact binnen een gemeenschap. Desalniettemin ontbreekt er tot op heden weinig specifiek onderzoek naar de bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven, en blijven de invloeden die mensen bereid maakt om te participeren grotendeels onduidelijk. Gezien de groeiende klimaatproblemen is het belangrijk te onderzoeken wat mensen meer motiveert om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven. In dit bachelor werkstuk wordt daarom onderzocht welke aspecten belangrijke voorspeller kunnen zijn voor de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven. Hierbij is het interessant om te onderzoeken in hoeverre een gevoel van betrokkenheid binnen een gemeenschap bijdraagt aan de participatie in lokale energie-initiatieven en welke rol de frequentie van contact tussen individuen hierin speelt.

Hieruit volgt de volgende onderzoeksvraag: *In hoeverre beïnvloedt een gevoel van betrokkenheid binnen een gemeenschap de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven, en welke rol heeft de frequentie van sociaal contact met andere gemeenschapsleden hierin?*

Om de onderzoeksvraag te beantwoorden, is er theoretisch onderbouwd hoe verschillende

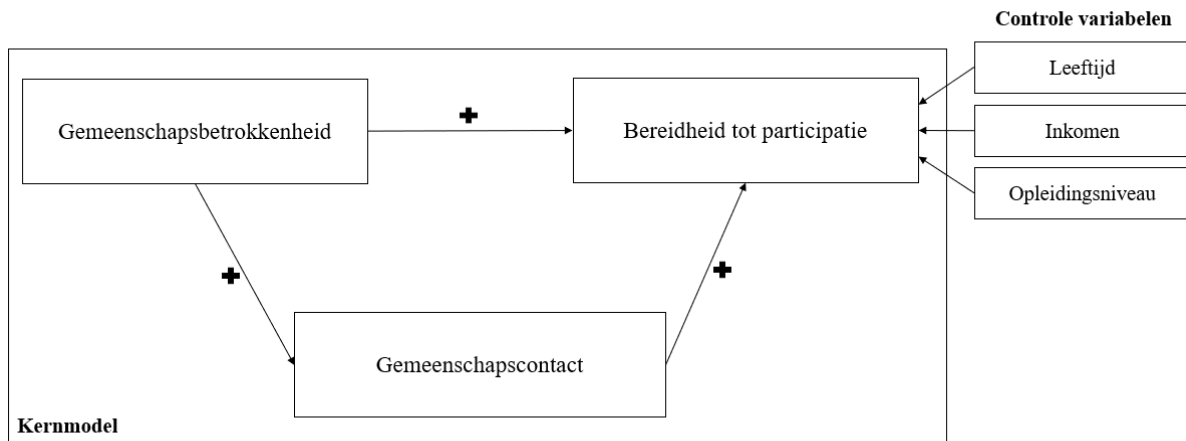
aspecten van betrokkenheid en de frequentie van contact individuen kunnen motiveren om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven. De gebruikte data voor het toetsen van de onderzoeksvraag zijn afkomstig van het onderzoek van Fleur Goedkoop (2021). Met behulp van logistische en lineaire regressieanalyses zijn de onderzoeksvraag en de hypothesen getoetst, waarbij de controlevariabelen leeftijd, inkomen en opleidingsniveau zijn meegenomen. De hypothesen zullen in het volgende hoofdstuk worden geformuleerd.

2. Theoretisch kader

In het theoretisch kader wordt de onderzoeksvraag aan de hand van literatuur uitgewerkt en de opbouw van de hypothesen toegelicht. Deze hypothesen worden vervolgens met behulp van beschikbare data getoetst. Het hoofdverband tussen gemeenschapsbetrokkenheid en bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven wordt eerst beschreven en verder verduidelijkt met onderliggende verklaringen. Vervolgens wordt de rol van gemeenschapscontact in dit verband beschreven. De invloed van controlevariabelen wordt kort toegelicht. Figuur 1 hieronder toont het conceptuele model van deze verbanden en variabelen.

2.1 Conceptueel model

Het onderstaande conceptuele model visualiseert de onderzoeksvraag die centraal staat in dit bachelorwerkstuk.

Figuur 1: Grafische weergave onderzoeksmodel

2.2 De invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie

Een sterkere betrokkenheid binnen een gemeenschap hangt positief samen met de bereidheid tot deelname aan lokale energie-initiatieven. Deze gemeenschapsbetrokkenheid, gekenmerkt door een gevoel van verbondenheid en een gedeelde identiteit onder gemeenschapsleden (Mannarini & Fedi, 2009), kan allereerst verklaard worden door de Sociale Identiteitstheorie. Deze theorie beweert dat het zelfconcept van een persoon deels is gebaseerd op zijn of haar lidmaatschap van sociale groepen (Tajfel & Turner, 1979). Indien een individu zichzelf als een volwaardig lid beschouwt van een groep, dan leidt dit tot een gevoel van verbondenheid en betrokkenheid met anderen (Fabiansson, 2015). Deze ingroup identificatie versterkt het gevoel van 'wij' ten opzichte van 'ik', wat bijdraagt aan een diepere gemeenschapsbetrokkenheid. Binnen een betrokken gemeenschap wordt het gedrag van individuen, dat aanvankelijk gebaseerd is op individuele attitudes en subjectieve normen (Ajzen &

Madden, 1986), gevormd door de normen en waarden van die gemeenschap (Bauwens, 2016). Mensen die zich betrokken voelen bij een gemeenschap waar de deelname aan lokale energie-initiatieven wordt beschouwd als normatief en waardevol, zullen eerder bereid zijn om hierin te participeren (Fritsche et al., 2018). Hiernaast zorgt een sterk gevoel van collectieve efficiëntie in betrokken gemeenschappen tot een hogere bereidheid om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven, omdat leden geloven dat hun gezamenlijke acties een verschil kunnen maken (Fritsche et al., 2018). Ook zorgen de sterke onderlinge banden tussen mensen in betrokken gemeenschappen voor meer samenwerking (Putman, 1993). Kortom zorgt een sterker gevoel van betrokkenheid binnen een gemeenschap niet alleen voor de verandering van de perceptie van milieuproblemen, maar het verhoogt het ook de bereidheid om te participeren in lokale energie-initiatieven (Fritsche et al., 2018).

Naast betrokkenheid zelf als verklaring voor de bereidheid tot participatie, bevordert een sterker gevoel van betrokkenheid ook het vertrouwen en een sterker sociaal netwerk binnen een gemeenschap. Deze mechanismen dragen eveneens bij aan de bereidheid tot participatie. Vertrouwen betekent dat een individu of entiteit acties onderneemt die voldoen aan de verwachtingen van een ander, zelfs als deze acties niet in hun eigen belang zijn (Walker & Ostrom, 2009). In een betrokken gemeenschap is er meer vertrouwen dat mensen hun afspraken nakomen en hun bijdrage leveren, waardoor individuen eerder geneigd zijn deel te nemen aan lokale energie-initiatieven (Kalkbrenner & Roosen, 2016). De Sociale Netwerktheorie verklaart dat het gedrag van individuen in belangrijke mate wordt bepaald door de omvang en structuur van hun netwerk (Borgatti et al., 2018). De omvang en tevredenheid van iemands sociale netwerk is gerelateerd aan hoe sterk een persoon zich verbonden voelt met anderen. Deze verbondenheid zorgt ervoor dat individuen niet alleen meer willen handelen voor henzelf maar voor het collectief (Kalkbrenner & Roosen, 2016).

Op basis van de bovenstaande verklaringen kan de eerste hypothese worden opgesteld. Deze luidt als volgt: *Naarmate mensen een sterker gevoel van gemeenschapsbetrokkenheid ervaren, zullen zij een grotere bereidheid hebben om te participeren aan lokale energie-initiatieven.*

2.3 Gemeenschapscontact

In de bovenstaande paragraaf zijn verschillende mogelijke verklaringen gegeven voor de hogere mate van participatie in lokale energie-initiatieven binnen gemeenschappen waar individuen zich meer betrokken voelen. De frequentie sociaal contact dat mensen hebben binnen een gemeenschap kan daarnaast mogelijk deels de samenhang tussen gemeenschapsbetrokkenheid en de bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven verklaren.

Ten eerste zorgt gemeenschapscontact ervoor dat individuen onderling sociaal beïnvloed worden. Sociale invloed, ook wel bekend als de kracht van menselijke interactie, impliceert dat individuen hun houdingen, overtuigingen, meningen of gedragingen aanpassen om te voldoen aan de verwachtingen van anderen en meer op anderen te lijken (Flache et al., 2017). Sociale beïnvloeding

kan ontstaan door overtuigende argumenten onzekerheid bij het nemen van beslissingen (Festinger, 1952), het volgen van leiderschap van anderen, de drang om op anderen te lijken, of de sociale druk om aan sociale normen te voldoen (Cialdini & Goldstein, 2004). Door het contact met anderen gemeenschapsleden ontstaat er een groter gevoel van verbondenheid en ondersteuning (Tajfel & Turner, 1979). Deze verbondenheid leidt ertoe dat mensen eerder geneigd zijn om beïnvloed te worden door de normen en waarden van hun gemeenschap (Bauwens, 2016). Hiernaast stimuleert de menselijke behoefte om deel uit te maken van een groep en het aanpassen van individueel gedrag de omgeving (Huijts, Molina, & Steg, 2012). Een betrokken gevoel binnen een gemeenschap leidt tot meer direct contact, zoals het delen van informatie over gemeenschappelijke problemen, belangen of doelen. Deze interacties kunnen leiden tot een beter begrip van de kwesties die spelen en mogelijke oplossingen. Het hebben van meer contact binnen een gemeenschap zorgt voor een grotere bewustwording omtrent thema's die betrekking hebben op duurzaamheid en de milieucrisis. Dit stimuleert en maakt het betekenisvol om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven.

Ten tweede zorgt gemeenschapscontact voor mobilisatie van middelen en normalisatie van deelname aan lokale energie-initiatieven. Door te praten met anderen in de gemeenschap ontstaat er bijvoorbeeld kennis over wat er nodig is voor een lokaal energie-initiatief, zoals geld, vaardigheden of kennis. Gemeenschapscontact zorgt voor aanmoediging en biedt zekerheid, wat een grote motivator kan zijn om deel te nemen aan collectieve acties binnen een gemeenschap (Olson, 1965). Het inspireert mensen om bij te dragen aan de inspanningen door hun middelen te bundelen en samen te werken om gedeelde doelen te bereiken. Ook zorgt frequenter contact met gemeenschapsleden voor het normaliseren om te participeren in aan lokale energie-initiatieven (Olson, 1965). Dit kan de drempel verlagen om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven.

Hieruit volgt de tweede hypothese: *De invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven wordt deels verklaard door de frequentie van sociaal contact dat mensen binnen een gemeenschap hebben.*

2.4 Controlevariabelen

Er zijn diverse factoren die van invloed kunnen zijn op de bereidheid van individuen om te participeren in lokale energie-initiatieven ongeacht hun betrokkenheid in een gemeenschap. Door deze factoren te controleren, kunnen mogelijke verklaringen worden uitgesloten en kan er met meer zekerheid worden gesproken over het causale verband tussen gemeenschapsbetrokkenheid en bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven. De controlevariabelen die worden overwogen zijn leeftijd, inkomen en opleidingsniveau.

Leeftijd

Per leeftijdsgroep zijn er verschillen in de mogelijkheden te participeren, een gevoel van betrokkenheid te ervaren en contact te hebben met anderen in een gemeenschap. Jonge mensen zijn vaak meer betrokken bij gemeenschapsactiviteiten vanwege hun energieke aard, terwijl gepensioneerden mogelijk minder energie hebben of gezondheidsproblemen ervaren waardoor ze niet kunnen deelnemen aan activiteiten (Cijfers en Feiten Ouderen in Nederland, z.d.). Aan de andere kant hebben oudere mensen mogelijk meer tijd gehad om sterke sociale banden binnen hun gemeenschap op te bouwen, wat hun gevoel van betrokkenheid verder kan vergroten. Ook zijn ouderen over het algemeen meer tevreden met hun woonomgeving dan jongeren (Centraal Bureau voor de Statistiek, z.d.). Generatieverschillen en levenservaring kunnen ook van invloed zijn op de houding ten opzichte van lokale energie-initiatieven (Van Beuningen, 2021). Door leeftijd als controlevariabele mee te nemen in het onderzoek, kan de invloed van deze factor geïsoleerd worden en kan een nauwkeuriger beeld worden geschetst van de vraagstelling.

Inkomen

Het inkomen van een individu kan van invloed zijn op de mate waarin zij kunnen deelnemen aan de gemeenschap. Een hoger inkomen biedt meer middelen en vrije tijd om deel te nemen aan activiteiten binnen de gemeenschap, zoals lokale energie-initiatieven. Ook zorgt het hebben van een hoger inkomen voor minder financiële stress (Pereira & Coelho, 2013). Door het gebrek aan deze stress ervaren individuen met een hoger inkomen over het algemeen een hoger subjectief welzijn, wat een positieve invloed heeft op hun sociale relaties (Aliyev et al., 2021). Dit kan leiden tot een groter gevoel van betrokkenheid en hogere frequentie van sociaal contact. Hiernaast blijkt uit het onderzoek van Gutsche et al. (2023) dat individuen met een hoger inkomen gemiddeld gezien meer in duurzame fondsen investeren, dan individuen met een lager inkomen. Naast dat het hebben van een lager inkomen de levenssituatie van individuen beïnvloedt op materieel vlak, kunnen deze omstandigheden ook tot sociale uitsluiting leiden. Sociale uitsluiting zorgt voor een gevoel van vervreemding en isolatie van de samenleving, vanwege beperkte middelen om mee te doen (Coumans, 2013). Dit wijst erop dat een hoger inkomen een positieve invloed heeft op de participatie bij lokale energie-initiatieven. Door inkomen als controlevariabele te nemen, wordt de invloed van financiële middelen worden geëlimineerd.

Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau van een individu verwijst naar het hoogst bepaalde opleidingsniveau. Het is belangrijk om opleidingsniveau als controlevariabele op te nemen in dit bachelorwerkstuk, omdat het een goede indicatie kan geven van de vaardigheden, kennis en sociale mobiliteit van een individu. Hierdoor ontstaat een hoger bewustzijn of kennis over duurzaamheidsthema's bij hoogopgeleide individuen, wat kan leiden tot een grotere participatie aan lokale energie-initiatieven (Gutsche et al.,

2023). Daarnaast biedt scholing een omgeving waar individuen worden blootgesteld aan talloze mogelijkheden tot socialisatie en contact met anderen (Huang et al., 2009). Personen met een hoger opleidingsniveau hebben vaak een breder sociaal netwerk en meer toegang tot informatiebronnen, wat hun betrokkenheid bij maatschappelijke kwesties kan vergroten. Meer kennis over de milieuproblemen en de aanpak hiervan is een goed kan een rol spelen in hoeverre mensen bereid zijn om te participeren aan lokale energie-initiatieven. Door opleidingsniveau als een controlevariabele te gebruiken, kan het effect hiervan worden uitgesloten.

3. Methode

De onderzoeksvraag en hypothesen zijn onderzocht met behulp van kwantitatieve analyse, waarbij gebruik is gemaakt van de dataset Community Energy Initiatives (CEI's) zoals beschreven in het onderzoek van Fleur Goedkoop (2021).

3.1 Dataset en steekproef

De data die worden gebruikt in dit bachelorwerkstuk maken deel uit van de dataset Community Energy Initiatives (Goedkoop, 2021). Deze dataset is afkomstig van het Project Eensgezind Energie Neutraal. Dit onderzoek heeft als doel de invloed van gedragsfactoren op algemene investeringen in duurzame energie en specifiek op de deelname aan lokale energie-initiatieven te begrijpen.

De dataset omvat gegevens van zeven gemeenschappen in Noord-Nederland gedurende de periode van 2015 tot 2018, waar destijds lokale energie-initiatieven waren gestart. Deze gemeenschappen zijn geselecteerd in samenwerking met de stichting Samen Energie Neutraal. Een stichting die gemeenschappen begeleidt om in 10 jaar energieneutraal te worden. Bij de selectie is gelet op verschillende kenmerken van de gemeenschappen, zoals bevolkingsaantal, demografische samenstelling en huizenstructuur, om diversiteit te waarborgen.

De eerste gegevens zijn verzameld door middel van het uitzetten van vragenlijsten na een informatiebijeenkomst van de lokale energie-initiatieven in de gemeenschappen. In totaal 8272 huishoudens ontvingen een brief met informatie over het onderzoek en een korte vragenlijst met een verzoek om deel te nemen aan het onderzoek. Per huishouden is gevraagd aan één volwassen bewoner (ouder dan 18 jaar) om de enquête in te vullen en de bereidheid tot deelname aan te geven. Ook kunnen respondenten de keuze maken tussen een online vragenlijst via e-mail of een papieren versie per post.

Het invullen van de vragenlijst neemt 15 tot 20 minuten in beslag en omvat zes gestructureerde secties, voornamelijk met gesloten vragen. Voor een hogere respons werden willekeurig 600 vragenlijsten direct afgeleverd bij de huishoudens die initieel niet reageerden. Huishoudens die initieel de korte vragenlijsten niet hadden ingevuld zijn huis-aan-huis benaderd. Dit is laat in de middag en vroeg in de avond gedaan om non-respons te verminderen. Huishoudens werden willekeurig geselecteerd uit verschillende straten, waarbij elk derde huishouden werd benaderd. Voor eventuele follow-up vragenlijsten zijn alleen huishoudens benaderd die bij het invullen van de hoofdvragenlijst hadden aangegeven hiertoe bereid te zijn. Om de anonimiteit van de respondenten te waarborgen, werden de contactgegevens strikt gescheiden gehouden van de enquêteresultaten.

Het totale aantal benaderde huishoudens voor de hoofdvragenlijst is 1.696, waarvan uiteindelijk 550 de vragenlijst hebben ingevuld, wat resulteert in een responspercentage van 32%. Hiervan vulde 52% van de respondenten de vragenlijst online in en 48% vulde de vragenlijst op papier

in. Na zorgvuldige beoordeling werden de respondenten met ontbrekende waarden en de respondenten die aangaven initiatiefnemers te zijn van CEI uitgesloten uit de steekproef gehaald, wat uiteindelijk resulteerde in een steekproef van 439 respondenten. Deze steekproef wordt in de analyse van dit bachelorwerkstuk opgenomen.

In de dataset hadden de variabelen die zijn gebruikt het onderzoek een aantal ontbrekende waarden. Dit betekent dat sommige respondenten de vraag bij die variabele hoorde niet hebben beantwoord. Wat resulteert in een uiteindelijke steekproef van 245 respondenten. Deze respondenten hebben alle vragen die betrekking hebben op de variabelen in de regressieanalyses volledig beantwoord, zonder enige ontbrekende waarden.

3.2 Operationalisaties

Deze paragraaf zal kort bespreken hoe de verschillende variabelen zijn geoperationaliseerd. Eerst worden de variabelen uit het kernmodel behandeld, waarbij de afhankelijke variabele bereidheid tot participatie, de onafhankelijke variabele gemeenschapsbetrokkenheid, en de mediërende variabele gemeenschapscontact worden besproken. Daarna zullen operationalisaties van de controlevariabelen aanbod komen.

3.2.1 Bereidheid tot participatie

De afhankelijke variabele geeft de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven weer. Dit is gemeten aan de hand van de stelling: ‘Ben je bereid om deel te nemen aan "NAAM INITIATIEF" als vrijwilliger?’. Het gaat hier om een categorische variabele waarbij de respondenten een keuze kunnen maken tussen de antwoordopties nee (0), misschien (1), ja (2) en neem al deel (3). Aangezien de variabele rechtsscheef verdeeld is wat betekent dat weinig respondenten bereid zijn op de participeren of al deelnemen, is hier een dichotome variabele van gemaakt met de waarden ‘1= bereid’ (antwoordopties 1,2 en 3) en ‘0= niet bereid’ (antwoordoptie 0).

In dit bachelorwerkstuk wordt de bereidheid tot participatie gedefinieerd als de bereidheid om uit vrije wil zelfstandig of samen met anderen te werken aan het verbeteren van de omgeving (Nienhuis, 2014). De bovenstaande vraag weergeeft een deel van deze definitie en gaat niet specifiek in over het lokale energie-initiatief inhoudt. In de dataset zijn er geen andere variabelen die de definitie van bereidheid tot participatie omvatten.

3.2.2 Gemeenschapsbetrokkenheid

De gemeenschapsbetrokkenheid is gemeten aan de hand van vier items met ieder dezelfde ordinale antwoordcategorie, waarbij 1 staat voor ‘compleet mee oneens’ en 7 staat voor ‘compleet mee eens’. Deze items zijn: ‘Ik voel me verbonden met mijn gemeenschap’; ‘Ik ben blij om in mijn gemeenschap te wonen’, ‘Ik identificeer me met mijn gemeenschap’ en ‘Het feit dat ik in mijn gemeenschap woon, is een belangrijk onderdeel van mijn identiteit’. De scores van deze items zijn bij elkaar opgeteld en

gemiddeld tot een schaal (Cronbachs Alpha= 0,876).

Gemeenschapsbetrokkenheid wordt in de bachelorwerkstuk gedefinieerd een sterke verbondenheid en een gedeelde identiteit tussen de mensen die deel uitmaken van een gemeenschap (Mannarini & Fedi, 2009). De vier vragen die zijn toegepast voor het samenstellen van deze variabelen reflecteren de definitie van gemeenschapsbetrokkenheid door inzicht te bieden in de verbondenheid (vraag 1 en 2) en de identificatie (vraag 3 en 4) die respondenten ervaren binnen een gemeenschap.

3.2.3 Gemeenschapscontact

Het gemeenschapscontact is gemeten op basis van de volgende meetbare indicatoren: (1) Hoe vaak bezoeken uw burens u thuis?; (2) Hoe vaak bezoekt u uw burens thuis? en (3) Hoe vaak neemt u deel aan activiteiten samen met burens in uw gemeenschap? Respondenten worden gevraagd om de frequentie van hun interacties met burens en deelname aan gemeenschapsactiviteiten aan te geven op een ordinale schaal, met de antwoord categorieën: '0 = nooit', '1 = bijna nooit', '2 = een paar keer per jaar', '3 = een paar keer per maand', '4 = een paar keer per week'. Voor de constructie van de schaal zijn de drie items bij elkaar opgeteld en is het gemiddelde berekend (Cronbachs Alpha= 0,845).

In dit bachelorwerkstuk geeft de variabele gemeenschapscontact de frequentie van interacties tussen individuen binnen een sociale omgeving weer (Newman et al., 2013). Een hogere score duidt hier op frequenter contact. Wanneer mensen elkaar vaker bezoeken, ontstaan er meer interacties zoals gesprekken voeren of elkaar begroeten (vraag 1 en 2). Daarnaast leidt een grotere gezamenlijke deelname aan gemeenschapsactiviteiten ook tot meer contact binnen een gemeenschap (vraag 3).

3.2.4 Controlevariabelen leeftijd, inkomen en opleidingsniveau

Leeftijd

De variabele leeftijd is gemeten in jaren, waarbij respondenten hun geboortjaar tussen 1900 en 1998 konden aangeven. Twee foute cases waar een respondent een verkeerd jaartal had ingevuld zijn uit de dataset verwijderd. Om de variabele leeftijd duidelijker te maken, zijn de geboortejaren gecodeerd naar leeftijden in jaren, gebaseerd op de leeftijd van de respondenten tijdens het onderzoek in 2018.

Inkomen

Het inkomen van de respondenten werd gemeten aan de hand van de vraag: 'Wat is jullie totale maandelijkse gezinsinkomen na belastingen (inclusief het inkomen van uw eventuele partner)?' De respondenten kregen de volgende antwoordcategorieën: '0 = minder dan 1000 euro', '1 = 1000-1999 euro', '2= 1999-2000 euro', '3 = 3000-3999 euro', '4 = 4000 of meer', en '5 = wil ik niet zeggen'. Deze variabele is opnieuw gecodeerd, waarbij antwoordcategorie 5 als ontbrekende waarde werd beschouwd en elke categorie een waarde hoger heeft gekregen dan oorspronkelijk.

Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau van de respondenten werd gemeten door aan te geven wat hun hoogst behaalde opleidingsniveau was, met de volgende categorieën: '0 = basisonderwijs', '1 = lager beroepsonderwijs', '2 = middelbaar beroepsonderwijs', '3 = hoger algemeen voortgezet onderwijs' en '4 = wetenschappelijk onderwijs'. Deze variabele is gehercodeerd voor een betere interpretatie. Hierbij heeft elke categorie een waarde hoger gekregen dan oorspronkelijk.

3.3 Analyse-opzet

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag van dit bachelorwerkstuk worden door middel van een lineaire en logistische regressieanalyse de volgende twee hypothesen getoetst:

1. Naarmate mensen een sterker gevoel van gemeenschapsbetrokkenheid ervaren, zullen zij een grotere bereidheid hebben om te participeren aan lokale energie-initiatieven.
2. De invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven wordt deels verklaard door de frequentie van sociaal contact dat mensen binnen een gemeenschap hebben.

Met behulp van verschillende statistische modellen worden de hypothesen getoetst. De modellen 1, 2 en 4 met de gedichtomiseerde variabele bereidheid tot participatie als afhankelijke variabelen worden geschat aan de hand van een logistische regressieanalyse. Model 3 wordt geschat met lineaire regressieanalyse, waarbij gemeenschapscontact als afhankelijke variabele wordt opgenomen.

Het eerste model voorspelt de afhankelijke variabele bereidheid tot participatie op basis van de onafhankelijke controlevariabelen (leeftijd, inkomen en opleidingsniveau). Het effect van deze controlevariabelen op de bereidheid tot participatie wordt in dit model onderzocht. Dit model beoordeelt hoe goed de controlevariabelen op zichzelf de bereidheid tot participatie kunnen voorspellen.

In het tweede model wordt de variabele gemeenschapsbetrokkenheid toegevoegd. Aan de hand van dit model wordt de invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie, de eerste hypothese en de eerste voorwaarde van het mediatie-effect onderzocht.

In het derde model wordt gemeenschapscontact opgenomen als de afhankelijke variabele. In dit model zitten verder de onafhankelijke variabele gemeenschapsbetrokkenheid en de controlevariabelen leeftijd, inkomen en opleidingsniveau. Het model toetst of er een positieve samenhang tussen gemeenschapsbetrokkenheid op gemeenschapscontact bestaat. Hiermee wordt de tweede voorwaarde van het mediatie-effect getoetst.

Het laatste en vierde model voorspelt de afhankelijke variabele bereidheid tot participatie uit de onafhankelijke variabele gemeenschapsbetrokkenheid en de mediërende variabele gemeenschapscontact en de controlevariabelen. Ook toetst het model de derde voorwaarde van het mediatie-effect en onderzoekt of gemeenschapscontact een significant effect heeft op de bereidheid tot participatie.

Om de mediatie te onderzoeken met betrekking tot de tweede hypothese wordt onderzocht of het effect van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie vermindert wanneer gemeenschapscontact aan het model wordt toegevoegd. Om dit te beoordelen, zijn de hellingen van gemeenschapsbetrokkenheid vergeleken tussen model 2 (zonder gemeenschapscontact) en model 4

(met gemeenschapscontact). Een afname van de helling in model 4 ten opzichte van model 2 zou duiden op mediatie

4. Resultaten

De resultaten van het onderzoek worden in dit hoofdstuk besproken. Allereerst worden de beschrijvende statistieken gegeven. Hier worden de univariate statistieken gegeven die inzicht geven over de verdeling van de variabelen en de bivariate statistieken die de samenhang tussen de variabelen weergeven. Vervolgens wordt er gereflecteerd op de modelfit en assumpties. Ten slotte wordt de hypothesetoetsing besproken.

4.1 Beschrijvende statistieken

Tabel 1: *Beschrijving van de in de analyse opgenomen variabelen: gemiddelde (standaarddeviatie), minimum- en maximumwaarde en totaal aantal respondenten*

Variabele	Gemiddelde (standaarddeviatie)	Minimum	Maximum	N totaal
Bereidheid tot participatie ^a	42,1% niet bereid 55,0% wel bereid	0	1	245
Gemeenschapsbetrokkenheid ^b	4,64 (1,31)	1	7	245
Gemeenschapscontact ^b	2,02 (0,91)	1	4	245
Leeftijd	59,43 (14,24)	20	90	245
Inkomen ^a	2,4% minder dan 1000 euro 27,8% 1000-1999 euro 29,0% 2000-2999 euro 24,9% 3000-3999 euro 15,9% 4000 euro of meer	1	5	245
Opleidingsniveau ^a	2,4% basis onderwijs 9,8% lager beroepsonderwijs 38,8% middelbaar beroepsonderwijs 41,2% hoger algemeen voortgezet onderwijs 7,8% wetenschappelijk onderwijs	1	5	245

^a Bij nominale variabelen zijn de frequentieverdeling vermeld in percentages.

^b Schaalvariabele gebaseerd op meerdere items

In tabel 1 zijn de resultaten van de univariate beschrijvingen voor alle variabelen gegeven. Uit deze tabel 1 blijkt dat er ongeveer evenveel respondenten zijn die wel bereid (55,0%) zijn om te participeren als die niet bereid zijn om te participeren (42,1%). Gemiddeld genomen voelen de respondenten zich redelijk betrokken in de gemeenschap waarin ze wonen (Gem=4,64; SD=1,31). Daarnaast is te zien dat de respondenten gemiddeld bijna nooit of een paar keer per jaar contact hebben met andere gemeenschapsleden (Gem=2,02; SD=0,91). Ook is in tabel 1 te zien het inkomen van de meeste respondenten tussen 1000-1999 euro (27,8%), 2000-2999 euro (29,0%) of 3000-3999 euro (24,9%) per maand valt. Het hoogst behaalde opleidingsniveau voor de meeste respondenten is het hoger algemeen voortgezet onderwijs (41,2%). Ook heeft een groot aantal respondenten middelbaar beroepsonderwijs als hoogst behaalde opleidingsniveau (38,5%). De minste respondenten hebben als hoogst behaald opleidingsniveau, basisonderwijs (2,4%). Tot slot is de gemiddelde leeftijd van de respondenten 59,43 jaar (SD= 14,24).

Tabel 2: *Correlaties tussen alle variabelen opgenomen in de analyse (N=245)*

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Bereidheid tot participatie	-					
2. Gemeenschapsbetrokkenheid	*,15 ^a	-				
3. Gemeenschapscontact	,04 ^a	**,63 ^a	-			
4. Leeftijd	-,12 ^a	,06 ^a	-,04 ^a	-		
5. Inkomen	,09 ^b	,19 ^c	,04 ^c	**,37 ^c	-	
6. Opleidingsniveau	,15 ^b	,19 ^c	,16 ^c	,18 ^c	**,25 ^b	-

* significant op 0,05; ** significant op 0,01; ^a Pearson correlatie; ^b Cramer's V; ^c correlatie op basis van ANOVA

In tabel 2 zijn de correlaties tussen alle variabelen in de analyse gegeven. Deze correlaties geven aan in welke mate de variabelen onderling samenhangen. In de tabel is te zien dat de afhankelijke variabele bereidheid tot participatie een zwakke en niet significante samenhang heeft met alle variabelen behalve gemeenschapsbetrokkenheid. Echter schetst deze correlatie tussen bereidheid tot participatie en gemeenschapsbetrokkenheid een zwakke samenhang ($r=0,15$; $p=0,05$). Ondanks de zwakke samenhang ondersteunt de correlatie de eerste hypothese. Een groter gevoel van betrokkenheid binnen een gemeenschap hangt positief samen met een grotere bereidheid tot participatie. Verder hangt gemeenschapsbetrokkenheid middelmatig sterk samen met

gemeenschapscontact ($r=0,63$; $p<,001$). Individuen die zich meer betrokken voelen bij de gemeenschap lijken frequenter contact te hebben met gemeenschapsleden. Dit resultaat ondersteunt deels de tweede hypothese, die stelt dat het positieve effect van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie gedeeltelijk wordt verklaard door de hoeveelheid sociaal contact dat iemand heeft binnen een gemeenschap. Andere opvallende resultaten zijn de relaties van inkomen met leeftijd ($r=0,37$; $p<,001$) en opleidingsniveau met inkomen ($r=0,25$; $p<,001$), wat aangeeft dat hogere inkomens en hogere opleidingsniveaus samenhangen met oudere leeftijden.

4.2 Modevaluatie

In deze paragraaf wordt de betrouwbaarheid van het model geëvalueerd om vervolgens gegronde conclusies te kunnen trekken over de resultaten. Dit wordt gedaan door verschillende aspecten te onderzoeken, waaronder de modelfit, assumptie controle, multicollineariteit, invloedrijke punten en uitbijters. Eerst wordt er gekeken naar het logistische model, daarna naar het lineaire model. De resultaten van deze analyses en de model evaluatie zijn in bijlage 2 te vinden.

In tabel 3 worden de resultaten van drie logistische regressiemodellen weergegeven. In deze modellen wordt bereidheid tot participatie als afhankelijke variabele in het model opgenomen. Model 1 bestaat uit de variabele bereidheid tot participatie en de controlevariabelen leeftijd, inkomen en opleidingsniveau. Gemeenschapsbetrokkenheid is aan die model toegevoegd (model 2) en vervolgens is de mediërende variabele gemeenschapscontact (model 4) toegevoegd om het volledige model te toetsen. Aan de Hosmer-Lemeshow test in de tabel is te zien dat de fit van de modellen acceptabel is. Deze toets weergeeft dat er geen bewijs is voor een verschil tussen de geobserveerde waarden en de waarden die uit het model worden voorspeld ($\chi^2=9,209$; $p=0,325$). De toegevoegde variabele gemeenschapsbetrokkenheid en gemeenschapscontact leveren dus een bijdrage aan het voorspellen van de kans dat iemand wel of niet bereid is om te participeren aan een lokaal energie-initiatief. Hoewel het toevoegen van deze variabelen de fit van het model verbeterd, dragen ze niet veel bij aan de voorspellende kracht van het model ($-2LL_{\text{model 1}}=327,117$; $-2LL_{\text{model 4}}= 320,400$). Het model wordt maar een klein beetje beter na het toevoegen van deze variabelen.

In tabel 4 worden de resultaten van het lineaire regressiemodel (model 3) weergegeven. In dit model wordt gemeenschapscontact als afhankelijke variabele opgenomen en gemeenschapsbetrokkenheid en de controlevariabelen leeftijd, inkomen en opleidingsniveau aan het model toegevoegd. De tabel laat zien dat de fit van het model redelijk hoog is ($R^2_{\text{adj}}=0,390$). Dit betekent dat gemeenschapsbetrokkenheid samen met de controlevariabelen een redelijk goede voorspeller is voor frequentie contact dat iemand heeft binnen een gemeenschap. Opvallend is dat het enige significante effect van dat van gemeenschapsbetrokkenheid is ($b=0,438$; $p<,001$). Dit wijst erop dat indien mensen zich meer betrokken voelen in een gemeenschap, ze ook frequenter contact ervaren binnen deze gemeenschap.

De resultaten kunnen mogelijk beïnvloed worden door het niet naleven van de assumpties van zowel lineaire als logistische regressieanalyses, multicollineariteit, en de aanwezigheid van uitbijters of invloedrijke punten in de data. Bijlage 3 bevat een analyse en uitgebreide toelichting hierover. Uit de analyse blijkt dat de assumpties van lineariteit en homoscedasticiteit in lineaire regressie lichtelijk geschonden zijn. Echter hebben deze schendingen een verwaarloosbare invloed op de resultaten. De assumpties van onafhankelijke waarnemingen en de normale verdeling van de residuen worden niet geschonden. Voor logistische regressie is alleen de assumptie van onafhankelijke waarnemingen gecontroleerd, zonder schending. Multicollineariteit is niet vastgesteld en er zijn geen uitbijters of invloedrijke punten in de dataset die de resultaten beïnvloeden.

Tabel 3: Resultaten van een stapsgewijze logistische regressie met bereidheid tot participatie als afhankelijke variabele, gemeenschapsbetrokkenheid als onafhankelijk en gemeenschapscontact als mediërende variabele

	Model 1			Model 2			Model 4			VIF
	b(SE)	Exp(b)	p	b(SE)	Exp(b)	p	b(SE)	Exp(b)	p	
Constante	1,712 (0,895)	5,538	0,056	0,631 (1,009)	1,879	0,532	0,543 (1,015)	1,721	0,593	-
Leeftijd	-0,017 (0,010)	0,983	0,068	-0,019 (0,010)	0,981	0,048	-0,019 (0,010)	0,981	0,050	1,044
Inkomen	0,163 (0,130)	1,177	0,211	0,169 (0,131)	1,184	0,198	0,176 (0,132)	0,921	0,182	1,179
Opleidingsniveau	-0,256 (0,167)	0,774	0,126	-0,240 (0,168)	0,787	0,523	-0,224 (0,169)	0,574	0,185	1,189
Gemeenschaps- betrokkenheid				0,243 (0,103)	1,275	0,018	0,328 (0,134)	1,067	0,014	1,677
Gemeenschap- contact					1,879		-0,194 (0,192)	0,565	0,314	1,673
Hosmer- Lemeshow test (χ^2)	9,209		0,325	9,041		0,339	2,413		0,966	
-2Log- Likelihood	327,117			321,423			320,400			
χ^2	6,291		0,098	5,694		0,017	1,023		0,312	
N	245			245			245			

Tabel 4: Resultaten van een lineaire regressie met gemeenschapscontact als afhankelijke variabele

	Model 3		
	b(SE)	p	VIF
Constante	-0,479 (0,345)	0,168	
Leeftijd	0,001 (0,003)	0,781	1,043
Inkomen	0,033 (0,045)	0,463	1,176
Opleidingsniveau	0,087 (0,057)	0,125	1,177
Gemeenschaps- betrokkenheid	0,438 (0,345)	<0,001	1,008
R2	0,399		
R2-adjusted	0,390		
F-change	40,238		
N	245		

4.3 Hypothesetoetsing

Dit bachelorwerkstuk richt zich op twee hypothesen die worden onderzocht door middel van regressieanalyses. Aan de hand van een logistische regressieanalyse worden de eerste hypothese en gedeeltelijk de tweede hypothese getoetst (tabel 3). Hiernaast is voor het toetsen van de tweede hypothese een lineair regressiemodel getoetst (waar de rol van de mediërende variabele gemeenschapscontact centraal staat).

Hypothese 1

De eerste hypothese stelt dat een hoger gevoel van betrokkenheid in een gemeenschap leidt tot een grotere bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven. Uit de resultaten blijkt dat er een positieve relatie is tussen een hogere gemeenschapsbetrokkenheid en een grotere bereidheid tot participatie ($\text{Exp}(b)=1.275$). In model 2 is te zien dat een hoger gevoel van betrokkenheid met een de gemeenschap een significante invloed heeft op de bereidheid tot participatie ($b=0.243$; $p=0.018$). Dit suggereert dat mensen die zich sterker verbonden voelen met hun gemeenschap, meer bereid zijn om te participeren aan lokale energie-initiatieven. Op basis van deze resultaten wordt de eerste hypothese ondersteund.

Hypothese 2

In de tweede hypothese wordt gesteld dat het effect van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie gedeeltelijk wordt verklaard door de frequentie gemeenschapscontact. De toetsing van deze hypothese vindt plaats door zowel de resultaten van de logistische regressie (tabel 3, model 2 en model 4) als de lineaire regressie (tabel 4, model 3) te bekijken. Om te kunnen bepalen of hier sprake is van een mediatie is het allereerst belangrijk om vast te stellen dat er een effect is van de onafhankelijke variabele gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie. Hierboven is al besproken dat dit het geval is en dat mensen die zich meer betrokken voelen binnen een gemeenschap ook eerder bereid zijn om te participeren.

Om de tweede voorwaarde van het mediatie-effect te toetsen wordt er gekeken naar model 3 (tabel 4). In dit model wordt de invloed van een gevoel van betrokkenheid binnen een gemeenschap op het contact binnen deze gemeenschap gemeten, gecontroleerd door de variabelen leeftijd, inkomen en opleidingsniveau. Dit model toont aan dat gemeenschapsbetrokkenheid een positief en significant effect heeft op gemeenschapscontact ($b=0.438$; $p<0.0001$), wat impliceert dat een groter gevoel betrokkenheid binnen een gemeenschap leidt tot frequenter contact met gemeenschapsleden. Dit verband tussen gemeenschapsbetrokkenheid en gemeenschapscontact ondersteunt de tweede assumptie van een eventueel mediatie-effect.

Vervolgens wordt in tabel 3 het volledige model (model 4) getoetst, waarin zowel de mogelijke invloed van gemeenschapsbetrokkenheid als gemeenschapscontact op de bereidheid tot participatie wordt voorspeld. Om te onderzoeken in welke frequentie contact dat iemand ervaart met gemeenschapsleden het verband tussen een gevoel van betrokkenheid binnen deze gemeenschap en de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven voorspeld worden model 2 en model 4 met elkaar vergeleken. Hiermee wordt de laatste voorwaarde van de mediatie-effect van gemeenschapscontact onderzocht. Indien de frequentie van het gemeenschapscontact een verklaring biedt voor dit verband, zal de invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie in model 4 ($b=0,328$; $p= 0,014$) kleiner zijn dan in model 2 ($b=0.243$; $p=0.018$). Dit komt om dat er in model 4 wordt gecontroleerd voor gemeenschapscontact. Echter is er te zien dat de invloed van gemeenschapsbetrokkenheid toeneemt nadat gemeenschapscontact is toegevoegd aan het model. Ook is het effect van gemeenschapscontact negatief en niet significant ($b=-0,194$; $p=0,341$). Dit wijst erop dat frequenter sociaal contact binnen de gemeenschap op zichzelf de bereidheid tot participatie niet bevordert, maar eerder de invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot participatie versterkt. Op basis van deze bevindingen kan worden geconcludeerd dat de frequentie sociaal contact dat mensen hebben gemeenschapsleden niet het verband tussen gemeenschapsbetrokkenheid en de bereidheid tot participatie verklaart, en daarom wordt de tweede hypothese niet ondersteund.

5. Discussie en Conclusie

Discussie

Een eerste beperking die aangekaart moet worden bij het beoordelen van de bevindingen van dit onderzoek betreft de lichtelijke schending van de assumpties lineariteit en homoscedasticiteit. Ondanks dat deze schendingen verwaarloosbaar zijn en de resultaten waarschijnlijk niet erg zullen beïnvloeden, is het noodzakelijk dat de conclusies voorzichtig worden geïnterpreteerd. Het kan betekenen dat de geïdentificeerde deel van het mediatie effect anders zouden kunnen zijn als de assumpties niet geschonden waren. Daarnaast zijn de resultaten van de lineaire regressieanalyse door deze kwestie lastig te generaliseren naar andere of bredere contexten.

Gemeenschapsbetrokkenheid en de bereidheid tot participatie

Binnen dit onderzoek was de eerst gestelde verwachting dat gemeenschapsbetrokkenheid leidt tot meer bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven. Hierbij is gemeenschapsbetrokkenheid een gevoel van verbondenheid en identificeerbaarheid met de mensen in een gemeenschap. Dit verbonden gevoel en je kunnen identificeren met de mensen om je heen kan ervoor zorgen dat mensen meer worden aangezet om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven. Uit de resultaten blijkt dat deze verwachting wordt ondersteund: mensen die zich meer betrokken voelen binnen een gemeenschap zijn eerder bereid om te participeren in lokale energie-initiatieven. Dit effect is echter niet super groot, wat betekent dat er andere invloeden zijn die de bereidheid tot participatie voorspellen.

Ten eerste richt dit onderzoek zich op de bereidheid tot participatie aan lokale energie-initiatieven in Noord-Nederland in 2018, wat als mogelijke beperking kan worden beschouwd binnen dit onderzoek. De specifieke culturele, economische en sociale omstandigheden van Noord-Nederland kunnen verschillen van andere delen van het land. Hoewel Nederland relatief klein is, kunnen deze regionale eigenschappen de mogelijkheid om de resultaten te generaliseren naar de gehele Nederlandse bevolking beïnvloeden. Bijvoorbeeld, in jongere, meer stedelijke gebieden zoals de Randstad kan een grotere bekendheid met en meer lokale energie-initiatieven leiden tot een hogere bereidheid tot participatie (Lokale Energie Monitor 2023, z.d.). Daarom is het belangrijk om voorzichtig te zijn met het generaliseren van de bevindingen naar andere regio's of landen. Verder is de data voor dit onderzoek is in 2018 verzameld. Ondanks dat er sindsdien slechts zes jaar zijn verstreken, kunnen veranderingen in beleid, technologie of maatschappelijk bewustzijn de participatie aan lokale energie-initiatieven hebben beïnvloed. Voor betrouwbaardere en meer representatieve uitkomsten zou er vervolgonderzoek moeten plaatsvinden, bij voorkeur met een uitgebreidere steekproef die heel Nederland bestrijkt.

Ten tweede was het meetinstrument voor de bereidheid tot participatie in dit onderzoek niet ideaal. Er waren geen betere alternatieven beschikbaar die nauwkeuriger aansloten bij het concept, wat

leidde tot een beperkte meting die vaststelde of respondenten bereid waren deel te nemen aan een lokaal energie-initiatief, zonder specifiek te definiëren wat dit energie-initiatief inhield. Verder koos meer dan de helft van de respondenten voor de antwoordoptie 'misschien'. In dit onderzoek is 'misschien' geïnterpreteerd als bereid tot participatie om een evenwichtige verdeling in de resultaten te verkrijgen, wat twijfel oproept over de werkelijke bereidheid van de respondenten in de steekproef. Voor toekomstig onderzoek zou een verfijnder meetinstrument, zoals een schaalvariabele, ontwikkeld moeten worden om de bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven nauwkeuriger te kunnen onderzoeken.

Ten derde impliceert een gevoel van betrokkenheid niet automatisch dat mensen ook bereid zijn om te participeren. Culturele achtergronden en sociale normen kunnen de relatie tussen gemeenschapsbetrokkenheid en bereidheid tot participatie beïnvloeden. In sommige culturen ligt er meer nadruk op collectieve actie, terwijl in andere culturen individuele acties en verantwoordelijkheden hoger gewaardeerd worden (Rao & Walton, 2004b). Daarnaast spelen individuele factoren zoals persoonlijke interesses, capaciteiten en beschikbare tijd een belangrijke rol. Zelfs mensen die zich sterk betrokken voelen bij hun gemeenschap kunnen door persoonlijke belemmeringen zoals tijdgebrek of gezondheidsproblemen verhinderd worden om actief te participeren.

Het zou waardevol zijn om in toekomstig onderzoek en bij het ontwikkelen van beleid voor lokale energie-initiatieven rekening te houden met de aanzienlijke verschillen tussen gemeenschappen. Het is cruciaal om te bepalen welk specifiek energie-initiatief het best aansluit bij de behoeften van een bepaalde gemeenschap. Bovendien is het belangrijk om verder te onderzoeken welke factoren de betrokkenheid binnen gemeenschappen versterken, zodat het beleid en de opbouw van nieuwe gemeenschappen hierop afgestemd kan worden. Door deze aanpak kan het gevoel van betrokkenheid binnen gemeenschappen toenemen, wat uiteindelijk zal resulteren in een hogere participatiegraad in lokale energie-initiatieven.

Gemeenschapscontact

De tweede verwachting in dit onderzoek stelde dat de bereidheid tot deelname aan lokale energie-initiatieven verklaard zou worden door de frequentie van sociaal contact met gemeenschapsleden. Hierbij werd verwacht dat een sterk gevoel van betrokkenheid bij een gemeenschap zou leiden tot frequenter contact, wat op zijn beurt de sociale beïnvloeding, motivatie en normalisatie voor participatie in lokale energie-initiatieven zou bevorderen. Echter, de onderzoeksresultaten ondersteunen deze verwachting niet: frequenter contact met gemeenschapsleden blijkt geen significante invloed te hebben op de relatie tussen gemeenschapsbetrokkenheid en de bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven. Dat dit effect uitblijft, ondanks de verwachtingen, kan mogelijk worden toegeschreven aan beperkingen van dit bachelorwerkstuk.

Ten eerste beperking is gerelateerd aan het meetinstrument dat gebruikt wordt om

gemeenschapscontact te beoordelen. De drie gebruikte meetinstrumenten richten zich elk op direct contact tussen burens, terwijl indirect contact, zoals een vriendelijke groet op straat, buiten beschouwing wordt gelaten. Individuen die voornamelijk indirect contact ervaren, worden niet meegenomen in de studie, hoewel dit type contact belangrijk kan zijn voor het voorspellen van de participatiebereidheid.

Ten tweede is een beperking dat niet de frequentie, maar de kwaliteit van interacties cruciaal is voor het stimuleren van participatie diepere en meer betekenisvolle gesprekken kunnen effectiever zijn dan frequent, maar oppervlakkig contact (Altman & Taylor, 1973). Bovendien kan de perceptie van contact variëren tussen verschillende gemeenschappen of culturen, waarbij in sommige gevallen contact als minder waardevol wordt ervaren, wat de bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven kan beperken (Samovar & Porter, 1972b). In de toekomst zou met behulp van netwerkanalyse dieper ingegaan worden op de aard van de interacties binnen gemeenschappen, waarbij specifiek gekeken kan worden wie met wie in contact staat (Wasserman & Faust, 1994). Dit kan vaststellen hoe deze interacties de bereidheid tot participatie in lokale energie-initiatieven beïnvloeden. Door deze factoren te identificeren en te versterken, kan de betrokkenheid en het contact binnen gemeenschappen worden vergroot, wat uiteindelijk meer mensen kan motiveren om samen met hun omgeving klimaatproblemen aan te pakken.

Ten derde wijzen de resultaten erop dat de rol van gemeenschapscontact binnen de gemeenschap complexer kan zijn dan in eerste instantie werd verondersteld. De bevindingen tonen een sterke correlatie tussen gemeenschapsbetrokkenheid en gemeenschapscontact, waarbij gemeenschapsbetrokkenheid in grote mate de frequentie van contact lijkt te voorspellen. Het is mogelijk dat gemeenschapscontact fungeert als een moderator of deel uitmaakt van een ingewikkeldere relatie die in dit onderzoek niet volledig is vastgelegd. Toekomstige herzieningen van het theoretisch kader of verdere analyses kunnen nodig zijn om de impact van contact binnen de gemeenschap grondiger te onderzoeken.

Conclusie

Deze bachelorwerkstuk onderzoekt de invloed van gemeenschapsbetrokkenheid op de bereidheid tot deelname aan lokale energie-initiatieven en analyseert hoe interacties binnen de gemeenschap dit verband kunnen verklaren. Gezien de toenemende urgentie van klimaatproblemen, groeit de interesse in effectieve maatregelen ter bestrijding hiervan. Lokale energie-initiatieven bieden mensen een toegankelijke manier om samen met hun gemeenschap bij te dragen aan een duurzamere wereld. Dit onderzoek richt zich op de factoren die de bereidheid tot participatie beïnvloeden, met als doel effectievere strategieën te ontwikkelen om meer mensen te motiveren voor deze initiatieven. Bovendien biedt dit bachelorwerkstuk waardevolle inzichten en vormt het een basis voor verder wetenschappelijk onderzoek.

De bevindingen van dit onderzoek bevestigen de hypothese dat mensen die zich verbonden voelen met hun gemeenschap meer geneigd zijn om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven. Dit impliceert dat een gevoel van verbondenheid en identificatie met mensen binnen een gemeenschap individuen kan motiveren tot actie. Deze resultaten zijn in lijn met de Sociale Identiteitstheorie, die stelt dat individuen, wanneer ze zich verbonden voelen met anderen, hun gedrag aanpassen aan de normen, waarden en verwachtingen van hun gemeenschap (Hornsey, 2008). Leden van betrokken gemeenschappen hebben meer vertrouwen in elkaar en geloven dat hun gezamenlijke acties een impact kunnen hebben op de milieucrisis (Fritsche et al., 2018). Deze inzichten benadrukken het belang van gemeenschapsbetrokkenheid voor het bevorderen van actie ten behoeve van het collectieve goed. Toekomstig onderzoek zou zich kunnen focussen op de specifieke aspecten van gemeenschapsbetrokkenheid die de motivatie om deel te nemen aan lokale energie-initiatieven verhogen. Een diepgaandere analyse van deze factoren zou een gerichtere aanpak mogelijk maken om te bepalen wat mensen het meest aanzet tot participatie in lokale energie-initiatieven. Op basis van deze bevindingen kunnen lokale energie-initiatieven zich aanpassen om deelname nog toegankelijker te maken. Overheden en gemeenten kunnen hun beleid herzien en doelgerichte subsidies inzetten om nog meer mensen te motiveren tot participatie. Deze aanpassingen zouden gericht moeten zijn op het verlagen van drempels en het stimuleren van een grotere betrokkenheid binnen de gemeenschap, waardoor de bereidheid tot deelname aan deze initiatieven toeneemt.

Hoewel het onderzoek geen bewijs vindt voor de rol van gemeenschapscontact in de relatie tussen gemeenschapsbetrokkenheid en de bereidheid tot deelname aan lokale energie-initiatieven, toont het wel aan dat mensen die zich betrokken voelen bij een gemeenschap vaker contact hebben met andere gemeenschapsleden, en omgekeerd. Deze bevinding draagt bij aan zowel de maatschappelijke als wetenschappelijke kennis over de factoren die een gevoel van betrokkenheid binnen een gemeenschap versterken en uiteindelijk leiden tot een verhoogde participatie in lokale energie-initiatieven.

6. Literatuurlijst

Ajzen, I., & Madden, T. J. (1986). Prediction of goal-directed behavior: Attitudes, intentions, and perceived behavioral control. *Journal Of Experimental Social Psychology*, 22(5), 453–474. [https://doi.org/10.1016/0022-1031\(86\)90045-4](https://doi.org/10.1016/0022-1031(86)90045-4)

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior And Human Decision Processes*, 50(2), 179–211. [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-t](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-t)

Aliyev, K., Nadirov, O., & Dehning, B. (2021). Income and Life Satisfaction: A ‘Wave Formation’ Framework. *Journal of Happiness Studies*. <https://doi.org/10.1007/s10902-021-00428-8>

Altman, I., & Taylor, D. A. (1973). *Social penetration: The development of interpersonal relationships*. <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BA36659877>

Bauwens, T. (2016). Explaining the diversity of motivations behind community renewable energy. *Energy Policy*, 93, 278–290. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2016.03.017>

Boon, F. P., & Dieperink, C. (2014). Local civil society based renewable energy organisations in the Netherlands: Exploring the factors that stimulate their emergence and development. *Energy Policy*, 69, 297–307. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2014.01.046>

Borgatti, S. P., Everett, M. G., & Johnson, J. C. (2018). *Analyzing Social Networks*. SAGE Publications.

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2018, 17 januari). *Armoede en sociale uitsluiting 2018*. Centraal Bureau Voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2018/03/armoede-en-sociale-uitsluiting-2018>

Centraal Bureau voor de Statistiek. (z.d.). *Woontevredenheid*. Centraal Bureau Voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/economie/bouwen-en-wonen/woontevredenheid>

Christakis, N. A., & Fowler, J. H. (2012). Social contagion theory: examining dynamic social networks and human behavior. *Statistics in Medicine*, 32(4), 556–577. <https://doi.org/10.1002/sim.5408>

- Cialdini, R. B., & Goldstein, N. J. (2004). Social Influence: Compliance and Conformity. *Annual Review Of Psychology*, 55(1), 591–621.
<https://doi.org/10.1146/annurev.psych.55.090902.142015>
- Cialdini, R. B., & Trost, M. R. (1998). Social influence: Social norms, conformity and compliance.
- Cijfers en feiten ouderen in Nederland*. (z.d.). Loketgezondleven.nl.
<https://www.loketgezondleven.nl/gezondheidsthema/gezond-en-vitaal-ouder-woorden/feiten-en-cijfers-ouderen>
- Coumans, M. (2013). Gezondheid en sociale uitsluiting. TSG. Tijdschrift Voor Gezondheidswetenschappen/TSG, 91(8), 474–475. <https://doi.org/10.1007/s12508-013-0157-6>
- Devine-Wright, P. (2009). Rethinking NIMBYism: The role of place attachment and place identity in explaining place-protective action. *Journal Of Community & Applied Social Psychology*, 19(6), 426–441. <https://doi.org/10.1002/casp.1004>
- Energietransitie | RIVM*. (z.d.). <https://www.rivm.nl/onderwerpen/energietransitie>
- Festinger, L., Schachter, S., & Back, K. W. (1952). Social Pressures in Informal Groups, a Study of Human Factors in Housing. *The Milbank Memorial Fund Quarterly*, 30(4), 384.
<https://doi.org/10.2307/3348388>
- Flache, A., Mäs, M., Feliciani, T., Chattoe-Brown, E., Deffuant, G., Huet, S., & Lorenz, J. (2017). Models of Social Influence: Towards the Next Frontiers. *Journal Of Artificial Societies And Social Simulation*, 20(4). <https://doi.org/10.18564/jasss.3521>
- Fritsche, I., Barth, M., Jugert, P., Masson, T., & Reese, G. (2018). A Social Identity Model of Pro-Environmental Action (SIMPEA). *Psychological Review*, 125(2), 245–269.
<https://doi.org/10.1037/rev0000090>
- Furlong, C., & Vignoles, V. L. (2020). Social Identification in Collective Climate Activism: Predicting Participation in the Environmental Movement, Extinction Rebellion. *Identity*, 21(1), 20–35.
<https://doi.org/10.1080/15283488.2020.1856664>

- Germes, L. A. M. H., Wiekens, C., & Horlings, L. (2021). Success, Failure, and Impact of Local Energy Initiatives in The Netherlands. *Sustainability*, *13*(22), 12482. <https://doi.org/10.3390/su132212482>
- Goedkoop, F. (2021). *Involvement in bottom-up energy transitions: the role of local and contextual embeddedness*. <https://doi.org/10.33612/diss.166748756>
- Goedkoop, F., & Devine-Wright, P. (2016). Partnership or placation? The role of trust and justice in the shared ownership of renewable energy projects. *Energy Research & Social Science*, *17*, 135–146. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2016.04.021>
- Goedkoop, F., Sloot, D., Jans, L., Dijkstra, J., Flache, A., & Steg, L. (2022). The Role of Community in Understanding Involvement in Community Energy Initiatives. *Frontiers in Psychology*, *12*. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.775752>
- Gutsche, G., Wetzel, H., & Ziegler, A. (2023). Determinants of individual sustainable investment behavior - A framed field experiment. *Journal Of Economic Behavior And Organization*, *209*, 491–508. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2023.03.016>
- Hall, E., Maas, R., Limaheluw, J., & Betgen, C. (2021). Mondiaal klimaatbeleid: gezondheidswinst in Nederland bij minder klimaatverandering. *RIVM-rapport 2020-0200*. <https://doi.org/10.21945/rivm-2020-0200>
- Huijts, N. M. A., Goldstein, N. J., Molin, E. J. E., & Steg, L. (2012). Psychological Factors Influencing Sustainable Energy Technology Acceptance: A review-based Comprehensive framework. *Annual Review Of Psychology*, *201201*(1), 11.
- Kalkbrenner, B. J., & Roosen, J. (2016). Citizens' willingness to participate in local renewable energy projects: The role of community and trust in Germany. *Energy Research & Social Science*, *13*, 60–70. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2015.12.006>
- Ligtvoet, W., Franken, R., Pieterse, N., & Van Gerwen, O. (2011). Een delta in beweging: Bouwstenen voor een klimaatbestendige ontwikkeling van Nederland. *Planbureau Voor de Leefomgeving*. <https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid:0ed3a8ff-0498-4263-b4d9-7998463ac0b7/?collection=research>
- Lokale Energie Monitor 2023. (z.d.). HIER. <https://www.hier.nu/lokale-energie-monitor-2023>

- Lubell, M. (2002). Environmental Activism as Collective Action. *Environment And Behavior*, 34(4), 431–454. <https://doi.org/10.1177/00116502034004002>
- Mannarini, T., & Fedi, A. (2009). Multiple senses of community: the experience and meaning of community. *Journal Of Community Psychology*, 37(2), 211–227. <https://doi.org/10.1002/jcop.20289>
- Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. (2023, 26 april). *Klimaatbeleid*. Klimaatverandering | Rijksoverheid.nl. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/klimaatverandering/klimaatbeleid>
- Newman, D. B., Tay, L., & Diener, E. (2013). Leisure and Subjective Well-Being: A Model of Psychological Mechanisms as Mediating Factors. *Journal Of Happiness Studies*, 15(3), 555–578. <https://doi.org/10.1007/s10902-013-9435-x>
- Nienhuis, I. (2014). Vrijheid, gelijkwaardigheid & bevoogding: Over bewonersparticipatie in het stimuleren van sociale weerbaarheid in (probleem)wijken. *University Of Groningen*. https://pure.rug.nl/ws/files/14261884/Complete_dissertation.pdf
- Olson, M. (1965). The Logic of Collective Action. In Harvard University Press eBooks. <https://doi.org/10.4159/9780674041660>
- Ostrom, E., & Walker, J. (2003). *Trust and reciprocity : interdisciplinary lessons from experimental research*. <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BB12906425>
- Peterson, M. (2015). The Prisoner's Dilemma. In *Cambridge University Press eBooks*. <https://doi.org/10.1017/cbo9781107360174>
- Pereira, M. O., & Coelho, F. (2013). Untangling the Relationship Between Income and Subjective Well-Being: The Role of Perceived Income Adequacy and Borrowing Constraints. *Journal of Happiness Studies*, 14(3), 985–1005.
- Rao, V., & Walton, M. (2004b). Culture and Public Action. <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BA68157449>
- Rogers, J., Simmons, E., Convery, I., & Weatherall, A. (2012). Social impacts of community renewable energy projects: findings from a woodfuel case study. *Energy Policy*, 42, 239–247. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2011.11.081>

- Rose, C. M. (2020). Thinking about the Commons. ~ *The α International Journal Of The Commons*, 14(1), 557–566. <https://doi.org/10.5334/ijc.987>
- Santini, Z. I., Koyanagi, A., Tyrovolas, S., Mason, C., & Haro, J. M. (2015). The association between social relationships and depression: A systematic review. *Journal of Affective Disorders*, 175, 53–65. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2014.12.049>
- Samovar, L. A., & Porter, R. E. (1972b). *Intercultural communication : a reader*. <http://ci.nii.ac.jp/ncid/BB02943968?l=en>
- Schmeets, M. C. H. (2020, 19 augustus). *Sociaal contact: kwantiteit en kwaliteit*. Centraal Bureau Voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2019/sociaal-contact-kwantiteit-en-kwaliteit?onepage=true>
- Tajfel, H., & Turner, J. C. (1979). An integrative theory of inter-group conflict. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.), *The social psychology of inter-group relations* (pp. 33–47). Monterey, CA: Brooks/Cole.
- Van Beuningen, R. K. M. A. C. R. M. W. H. M.-. I. & V. J. (2021, 3 juni). 7. *Klimaatbewuste leefstijl*. Centraal Bureau Voor de Statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/rapportages/2021/klimaatverandering-en-energietransitie-opvattingen-en-gedrag-van-nederlanders-in-2020/7-klimaatbewuste-leefstijl>
- Völker, B., Flap, H., & Lindenberg, S. (2006). When are neighbourhoods communities? community in Dutch neighbourhoods. *European Sociological Review*, 23(1), 99–114. <https://doi.org/10.1093/esr/jcl022>
- Walker, J., & Ostrom, E. (2009). Trust and reciprocity as foundations for cooperation. *Whom can we trust*, p. 91-124.
- Wasserman, S., & Faust, K. (1994). *Social Network Analysis: Methods and Applications*. <http://dx.doi.org/10.1017/cbo9780511815478>
- Winer, M., & Margolis, H. (1983). Selfishness, Altruism, and Rationality: A Theory of Social Choice. *Journal Of Policy Analysis And Management*, 2(4), 656. <https://doi.org/10.2307/3323622>

Bijlage 1 – Operationalisaties Variabelen

In deze bijlage wordt beschreven welke variabelen in het onderzoek zijn gebruikt en op welke manier deze zijn geoperationaliseerd. Allereerst zal de bereidheid tot deelname aan gemeenschapsactiviteiten worden behandeld. Daarna zullen we de operationalisaties van de verklarende variabelen uitwerken, gevolgd door de operationalisaties van de controlerende variabelen.

Afhankelijke variabele bereidheid tot participatie

1. Oorspronkelijke variabele

De afhankelijke variabele geeft de bereidheid tot participatie in gemeenschapsactiviteiten weer. Dit concept wordt gemeten aan de hand van de volgende stelling: "Ben je bereid om deel te nemen aan "NAAM INITIATIEF" als vrijwilliger?" (Join_Volun). De respondenten konden antwoord geven door te kiezen tussen de antwoordopties; nee (0), misschien (1), ja (2) en neem al deel (3). Hieruit zijn de volgende beschrijvende statistieken berekend:

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Join_Volun
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN
```

```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

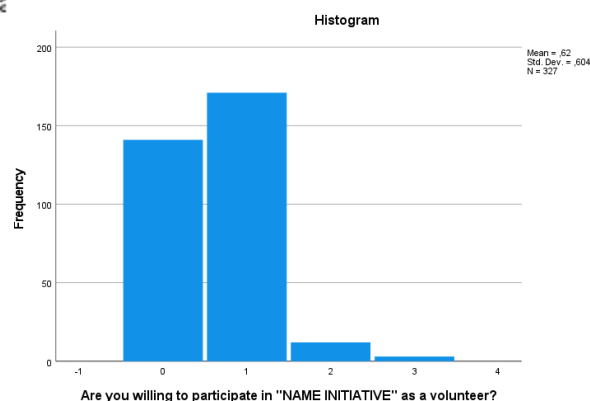
Join_Volun Are you willing to participate in "NAME INITIATIVE" as a volunteer?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	No	141	41,8	43,1	43,1
	Maybe	171	50,7	52,3	95,4
	Yes	12	3,6	3,7	99,1
	Already participating	3	,9	,9	100,0
	Total	327	97,0	100,0	
Missing	System	10	3,0		
Total		337	100,0		

Output:

Join_Volun Are you willing to participate

N	Valid	327
	Missing	10
Mean		,62
Median		1,00
Std. Deviation		,604
Minimum		0
Maximum		3
Percentiles	25	,00
	50	1,00
	75	1,00

Uit het histogram blijkt dat de variabele rechtsscheef verdeeld is. Veel respondenten geven aan niet bereid (43,1%) of misschien bereid (52,3%) te participeren aan een initiatief als vrijwilliger. Een klein deel van de steekproef gaf aan bereid te zijn (3,7%) of gaf al te participeren aan een initiatief als vrijwilliger (0,9%). Op basis van de kwartielen kunnen we zien dat 75% van de respondenten een score van 1 of lager heeft gegeven.

2. Operationalisaties

Vanwege de scheve verdeling en de beperkte groep mensen die bereid was om deel te nemen, is ervoor gekozen om deze variabele te dummyficeren. Dit onderzoek streeft ernaar te achterhalen wanneer mensen wel of niet bereid zijn op te participeren aan lokale energie-initiatieven. Daarom zijn de categorieën 1, 2 en 3 samengevoegd tot bereid. Dit resulteerde in de categorieën 'niet bereid' (0) en 'bereid' (1).

Syntax:

```
RECODE Join_Volun (0=0) (1=1) (2=1) (3=1) INTO Bereidheid_Participatie.
```

EXECUTE.

3. Uiteindelijke variabele

De uiteindelijke variabele is een dummy variabele met de categorieën niet bereid (43,1%) en bereid (56,9%) op de vraag of mensen bereid zijn om vrijwillig te participeren in een initiatief. Gemiddeld genomen is de verdeling tussen bereid en niet bereid dus redelijk gelijk, met een iets groter percentage aan respondenten die wel bereid zijn te participeren.

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Bereidheid_Participatie
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN
```

```
/BARCHART FREQ
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Bereidheid_Participatie					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	141	41,8	43,1	43,1
	1,00	186	55,2	56,9	100,0
	Total	327	97,0	100,0	
Missing	System	10	3,0		
Total		337	100,0		

Onafhankelijke variabele gemeenschapsbetrokkenheid

1. Oorspronkelijke variabele

De variabele gemeenschapsbetrokkenheid wordt gemeten aan de hand van vier items. De vier items zijn gemeten op een continue schaal met de antwoordcategorieën, waarbij 1 staat voor 'compleet mee oneens' en 7 staat voor 'compleet mee eens'. Deze items zijn: 'Ik identificeer me met mijn gemeenschap' (Buurt_Identif), 'Ik voel me verbonden met mijn gemeenschap' (Buurt_Identif_2_SOL), 'Ik ben blij om inwoner te zijn van mijn gemeenschap' (Buurt_Identif_3_SAT) en 'Het feit dat ik inwoner ben van mijn gemeenschap is een belangrijk onderdeel van mijn identiteit' (Buurt_Identif_4_CEN). Bij deze items staat een hoge score voor een groter gevoel van betrokkenheid binnen de gemeenschap. De volgende beschrijvende statistieken zijn berekend:

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Buurt_Identif Buurt_Identif_2_SOL Buurt_Identif_3_SAT Buurt_Identif_4_CEN
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
/HISTOGRAM
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

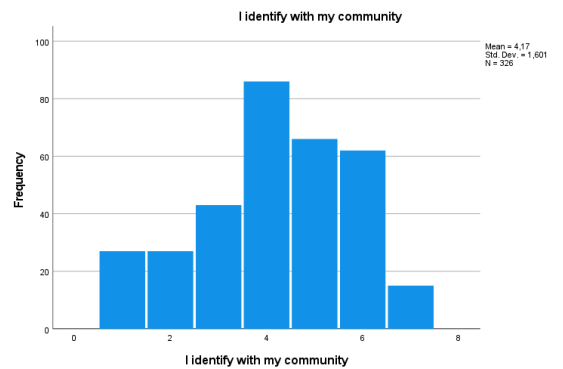
		Statistics			
		Buurt_Identif I identify with my community	Buurt_Identif_2_SOL I feel connected to my community	Buurt_Identif_3_SAT I am happy to be a resident of my community	Buurt_Identif_4_CEN Being a resident of my community is an important part of my identity
N	Valid	326	326	328	328
	Missing	11	11	9	9
Mean		4,17	5,00	5,35	4,16
Median		4,00	5,00	6,00	4,00
Std. Deviation		1,601	1,496	1,264	1,520
Skewness		-,347	-,744	-,821	-,318
Std. Error of Skewness		,135	,135	,135	,135
Kurtosis		-,593	,042	,664	-,530
Std. Error of Kurtosis		,269	,269	,268	,268
Minimum		1	1	1	1
Maximum		7	7	7	7

Uit de beschrijvende statistieken blijkt dat de respondenten op alle vier de items gemiddeld een score hebben tussen de 4,17 en 5,35. Dit wijst erop dat de meeste respondenten het redelijk eens zijn met de stellingen, wat doelt op betrokken gevoel binnen gemeenschappen van de steekproef. Hierbij scoren de respondenten gemiddeld gezien het hoogste op het derde item, en zijn dus blij om een bewoner te zijn van hun gemeenschap. Ook is te zien dat de verdelingen van items 2 en 3 een erg linksscheve verdeling hebben, wat betekent dat een groot deel van de respondenten zich blij en verbonden voelt binnen de gemeenschap.

Item 1: Ik identificeer me met mijn gemeenschap

Buurt_Identif I identify with my community

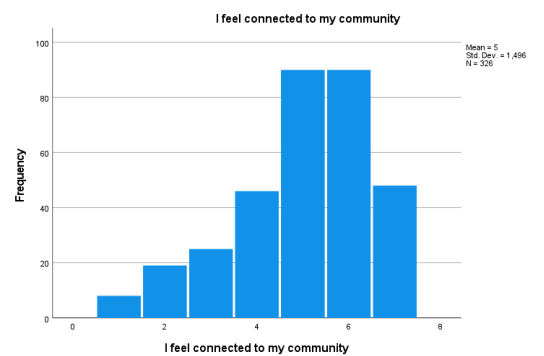
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Completely disagree	27	8,0	8,3	8,3
	2	27	8,0	8,3	16,6
	3	43	12,8	13,2	29,8
	4	86	25,5	26,4	56,1
	5	66	19,6	20,2	76,4
	6	62	18,4	19,0	95,4
	Completely agree	15	4,5	4,6	100,0
	Total	326	96,7	100,0	
Missing	System	11	3,3		
Total		337	100,0		

Item 2: Ik voel me verbonden met mijn gemeenschap

Buurt_Identif_2_SOL I feel connected to my community

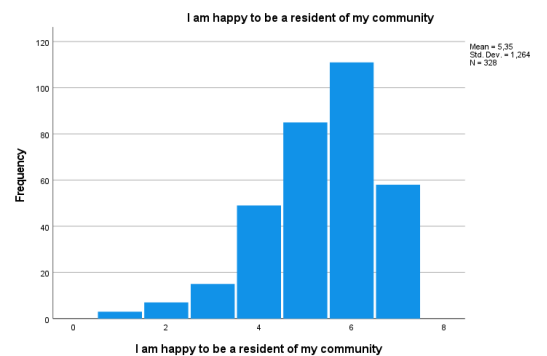
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Completely disagree	8	2,4	2,5	2,5
	2	19	5,6	5,8	8,3
	3	25	7,4	7,7	16,0
	4	46	13,6	14,1	30,1
	5	90	26,7	27,6	57,7
	6	90	26,7	27,6	85,3
	Completely agree	48	14,2	14,7	100,0
	Total	326	96,7	100,0	
Missing	System	11	3,3		
Total		337	100,0		

Item 3: Ik ben blij om inwoner te zijn van mijn gemeenschap

Buurt_Identif_3_SAT I am happy to be a resident of my community

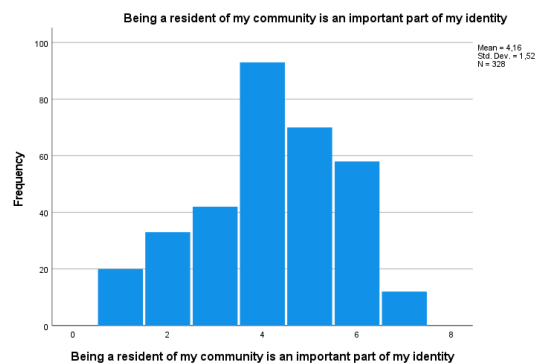
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Completely disagree	3	,9	,9	,9
	2	7	2,1	2,1	3,0
	3	15	4,5	4,6	7,6
	4	49	14,5	14,9	22,6
	5	85	25,2	25,9	48,5
	6	111	32,9	33,8	82,3
	Completely agree	58	17,2	17,7	100,0
	Total	328	97,3	100,0	
Missing	System	9	2,7		
Total		337	100,0		

Item 4: Het feit dat ik inwoner ben van mijn gemeenschap is een belangrijk onderdeel van mijn identiteit

Buurt_Identif_4_CEN Being a resident of my community is an important part of my identity

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Completely disagree	20	5,9	6,1	6,1
	2	33	9,8	10,1	16,2
	3	42	12,5	12,8	29,0
	4	93	27,6	28,4	57,3
	5	70	20,8	21,3	78,7
	6	58	17,2	17,7	96,3
	Completely agree	12	3,6	3,7	100,0
	Total	328	97,3	100,0	
Missing	System	9	2,7		
Total		337	100,0		

2. Operationalisering

Om de schaalvariabele te construeren worden de vier items bij elkaar opgeteld en gemiddeld.

Syntax:

```
COMPUTE Betrokkenheid=(Buurt_Identif + Buurt_Identif_2_SOL + Buurt_Identif_3_SAT + Buurt_Identif_4_CEN) / 4.
```

```
EXECUTE.
```

3. Uiteindelijke variabele

Uit het histogram hieronder blijkt dat de uiteindelijke variabele een linksscheve verdeling vertoont. Bovendien toont het gemiddelde van de gemeenschapsbetrokkenheid een score van 4,67 aan. Deze gegevens suggereren dat de respondenten in deze steekproef zich betrokken voelen bij hun gemeenschap.

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Betrokkenheid
```

```
/NTILES=4
```

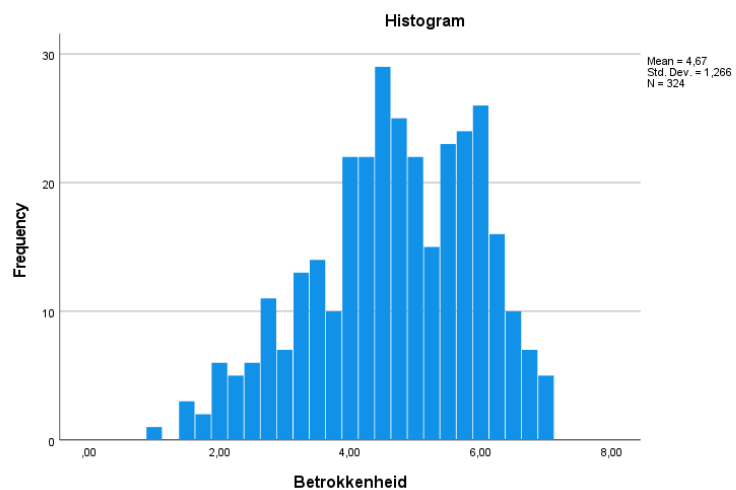
```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Statistics		
Betrokkenheid		
N	Valid	324
	Missing	13
Mean		4,6744
Median		4,7500
Std. Deviation		1,26610
Skewness		-,423
Std. Error of Skewness		,135
Kurtosis		-,381
Std. Error of Kurtosis		,270
Minimum		1,00
Maximum		7,00
Percentiles	25	4,0000
	50	4,7500
	75	5,7500

4. Betrouwbaarheidsanalyse

De betrouwbaarheidsanalyse is uitgevoerd door het uitrekenen van de Cronbachs alpha voor interne consistentie en het visualiseren hoe goed de items passen bij de schaal.

Syntax:

```
RELIABILITY
```

/VARIABLES=Buurt_Identif_2_SOLBuurt_Identif_3_SATBuurt_IdentifBuurt_Identif_4_CEN

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE CORR COV

/SUMMARY=TOTAL MEANS VARIANCE COV CORR.

Output:

Item Statistics				Reliability Statistics		
	Mean	Std. Deviation	N	Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
Buurt_Identif_I identify with my community	4,17	1,605	324	,877	,879	4
Buurt_Identif_2_SOL I feel connected to my community	5,00	1,498	324			
Buurt_Identif_3_SAT I am happy to be a resident of my community	5,35	1,271	324			
Buurt_Identif_4_CEN Being a resident of my community is an important part of my identity	4,17	1,528	324			

Met een Cronbachs alpha van 0,877 kunnen we stellen dat de schaal een hoge mate van betrouwbaarheid heeft. Een score hoger dan 0,7 wijst op een betrouwbare schaal. Op basis van Cronbachs alpha if item deleted en Corrected item-total correlation in de onderstaande tabel is te zien dat alle items goed bij elkaar en bij de schaal passen. Er wordt gekozen om alle vier de items in de schaal te houden en zo de interne validiteit te behouden.

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Buurt_Identif_I identify with my community	14,52	13,835	,773	,610	,828
Buurt_Identif_2_SOL I feel connected to my community	13,69	14,021	,836	,730	,802
Buurt_Identif_3_SAT I am happy to be a resident of my community	13,35	16,753	,700	,593	,859
Buurt_Identif_4_CEN Being a resident of my community is an important part of my identity	14,53	15,457	,654	,461	,875

Mediërende variabele gemeenschapscontact

1. Oorspronkelijke variabele

Binnen dit onderzoek wordt de variabele gemeenschapscontact gemeten aan de hand van drie items. De drie items zijn gemeten op een ordinale schaal met de antwoordcategorieën: 'Nooit' (0), 'Bijna nooit' (1), Een paar keer per jaar (2), Een paar keer per maand (3), Een paar keer per week (4). De drie

items zijn: ‘Hoe vaak bezoeken uw burens u thuis?’ (Contact_VisitReic), ‘Hoe vaak bezoekt u uw burens thuis?’ (Contact_Visit) en ‘Hoe vaak neemt u deel aan activiteiten samen met burens in uw gemeenschap?’ (Contact_Activ). Een hoge score op deze items wijst op meer contact met anderen in een gemeenschap.

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Contact_VisitReic Contact_Visit Contact_Activ
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

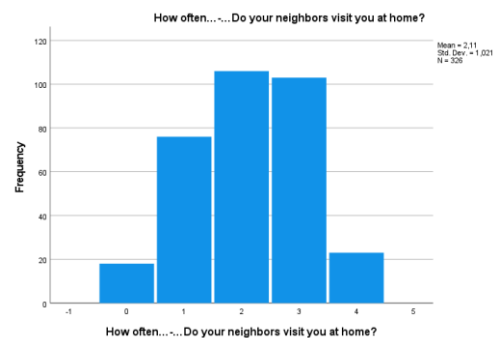
De beschrijvende statistieken tonen aan dat alle drie de items een gemiddelde score hebben die rond 2 ligt. Dit betekent dat respondenten gemiddeld een paar keer per maand contact hebben met anderen binnen de gemeenschap. Het derde item, hoe vaak respondenten deelnamen in gemeenschapsactiviteiten met burens in een gemeenschap, scoort het minst hoog van de drie items. Hierbij kozen 10,5% van de respondenten voor de antwoordcategorie (0) nooit.

		Contact_VisitReic How often.....Do your neighbors visit you at home?	Contact_Visit How often....- ...Do you visit your neighbors at home?	Contact_Activ How often..... Do you participate in activities together with neighbors in your community?
N	Valid	326	325	323
	Missing	11	12	14
Mean		2,11	2,16	1,83
Median		2,00	2,00	2,00
Std. Deviation		1,021	,976	1,071
Skewness		-,142	-,192	,207
Std. Error of Skewness		,135	,135	,136
Kurtosis		-,631	-,428	-,440
Std. Error of Kurtosis		,269	,270	,271
Minimum		0	0	0
Maximum		4	4	4
Percentiles	25	1,00	2,00	1,00
	50	2,00	2,00	2,00
	75	3,00	3,00	2,00

Item 1: Hoe vaak bezoeken uw burens u thuis?

Contact_VisitReic How often...-...Do your neighbors visit you at home?

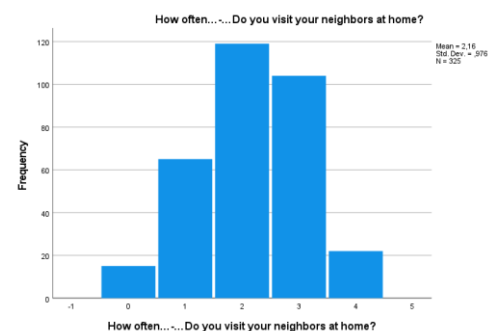
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	never	18	5,3	5,5	5,5
	Almost never	76	22,6	23,3	28,8
	A few times a year	106	31,5	32,5	61,3
	A few times a month	103	30,6	31,6	92,9
	A few times a week	23	6,8	7,1	100,0
	Total	326	96,7	100,0	
Missing	System	11	3,3		
Total		337	100,0		

Item 2: Hoe vaak bezoekt u uw buren thuis?

Contact_Visit How often...-...Do you visit your neighbors at home?

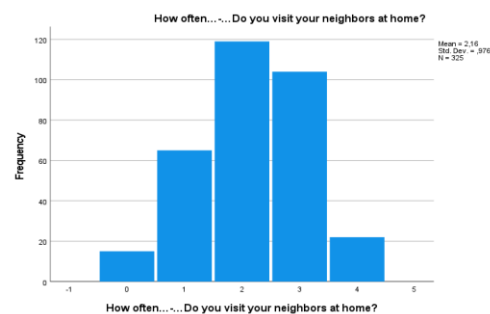
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	never	15	4,5	4,6	4,6
	Almost never	65	19,3	20,0	24,6
	A few times a year	119	35,3	36,6	61,2
	A few times a month	104	30,9	32,0	93,2
	A few times a week	22	6,5	6,8	100,0
	Total	325	96,4	100,0	
Missing	System	12	3,6		
Total		337	100,0		

Item 3: Hoe vaak neemt u deel aan activiteiten samen met buren in uw gemeenschap?

Contact_Activ How often...-...Do you participate in activities together with neighbors in your community?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	never	34	10,1	10,5	10,5
	Almost never	90	26,7	27,9	38,4
	A few times a year	121	35,9	37,5	75,9
	A few times a month	53	15,7	16,4	92,3
	A few times a week	25	7,4	7,7	100,0
	Total	323	95,8	100,0	
Missing	System	14	4,2		
Total		337	100,0		

2. Operationalisatie

Voor de constructie van de schaal zijn de drie variabelen bij elkaar opgeteld en gemiddeld.

Syntax:

COMPUTE Contact=(Contact_VisitReic + Contact_Visit + Contact_Activ) / 3.

EXECUTE.

3. Uiteindelijke variabele

In het onderstaande histogram is te zien dat de verdeling redelijk normaal verdeeld is. Bovendien heeft de variabele gemeenschapscontact een gemiddelde van 2,04. Dit suggereert dat de tweede antwoordoptie 'bijna nooit' het meest voorkomt binnen de steekproef.

Syntax:

FREQUENCIES VARIABLES=Contact

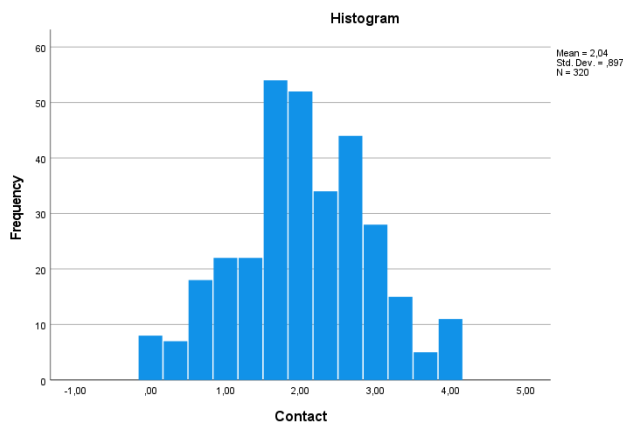
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Output:

Statistics			Contact			
			Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Contact						
N	Valid	320				
	Missing	17				
Mean		2,0396				
Median		2,0000				
Std. Deviation		,89689				
Skewness		-,048				
Std. Error of Skewness		,136				
Kurtosis		-,243				
Std. Error of Kurtosis		,272				
Minimum		,00				
Maximum		4,00				
Percentiles	25	1,6667				
	50	2,0000				
	75	2,6667				
	Valid		8	2,4	2,5	2,5
			7	2,1	2,2	4,7
			18	5,3	5,6	10,3
			22	6,5	6,9	17,2
			22	6,5	6,9	24,1
			54	16,0	16,9	40,9
			52	15,4	16,3	57,2
			34	10,1	10,6	67,8
			44	13,1	13,8	81,6
			28	8,3	8,8	90,3
			15	4,5	4,7	95,0
			5	1,5	1,6	96,6
			11	3,3	3,4	100,0
	Total		320	95,0	100,0	
	Missing	System	17	5,0		
	Total		337	100,0		

4. Betrouwbaarheidsanalyse

Voor de betrouwbaarheidsanalyse is de Cronbachs alpha berekend om de interne consistentie vast te stellen en om te visualiseren of de items op dezelfde schaal passen.

Syntax:

RELIABILITY

/VARIABLES=Contact_VisitReic Contact_Visit Contact_Activ

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/STATISTICS=DESCRIPTIVE SCALE CORR COV

/SUMMARY=TOTAL MEANS VARIANCE COV CORR.

Output:

Item Statistics			
	Mean	Std. Deviation	N
Contact_VisitReic How often...-...Do your neighbors visit you at home?	2,11	1,026	320
Contact_Visit How often...-...Do you visit your neighbors at home?	2,17	,979	320
Contact_Activ How often...-...Do you participate in activities together with neighbors in your community?	1,83	1,069	320

Reliability Statistics		
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,847	,850	3

Met een Cronbachs alpha van 0,847 kunnen we stellen dat de schaal een hoge mate van betrouwbaarheid heeft. Een score hoger dan 0,7 wijst op een betrouwbare schaal. Het tweede item past op basis van Cronbachs alpha if item deleted en de correlatie met de schaal (corrected item-total correlation) het beste bij de schaal. De operationalisatie weergeeft dat de items goed bij elkaar passen. Op deze schaal lijkt het derde item het minst goed te passen, de Cronbachs alpha zal zonder dit item stijgen naar 0,925. Desondanks wordt besloten om de variabele (Contact Ativ) wel op te nemen in de schaal, omdat deze variabele een belangrijk aspect meet van gemeenschapscontact, namelijk het deelnemen aan gedeelde activiteiten met anderen (Newman et al., 2013). Uiteindelijk worden alle drie de items in de schaal op te nemen.

Item-Total Statistics					
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Contact_VisitReic How often...-...Do your neighbors visit you at home?	4,01	3,304	,773	,742	,729
Contact_Visit How often...-...Do you visit your neighbors at home?	3,95	3,348	,819	,762	,689
Contact_Activ How often...-...Do you participate in activities together with neighbors in your community?	4,28	3,740	,570	,335	,925

Controlevariabele leeftijd

1. Oorspronkelijke variabele

De variabele leeftijd is een continue variabele die het geboortjaar van respondenten weergeeft. De respondenten zijn geboren tussen 1900 en 1998 (Demo_birth). In de dataset zat een foute case waar een respondent een verkeerd jaartal had ingevuld (1850). Nadat deze case uit de dataset is verwijderd was het gemiddelde geboortjaar 1958. Deze verdeling is niet helemaal normaal verdeeld.

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Demo_birth
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

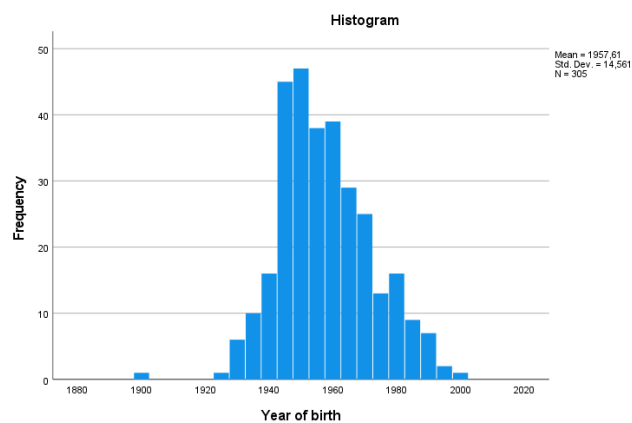
```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Statistics

Demo_birth		Year of birth
N	Valid	305
	Missing	32
Mean		1957,61
Median		1956,00
Std. Deviation		14,561
Skewness		,249
Std. Error of Skewness		,140
Kurtosis		,387
Std. Error of Kurtosis		,278
Minimum		1900
Maximum		1998
Percentiles	25	1947,00
	50	1956,00
	75	1967,00

2. Operationalisatie

Om een duidelijker beeld te krijgen van de variabele leeftijd worden de waarden omgezet van het geboortjaar naar de leeftijd in jaren. Hierbij wordt er gekeken naar de leeftijd van de respondenten tijdens de afname van het onderzoek in 2018.

Syntax:

```
COMPUTE Leeftijd=2018 - Demo_birth.
```

```
EXECUTE.
```

3. Uiteindelijke variabele

De uiteindelijke variabele heeft een linksscheve verdeling gemiddelde leeftijd van 60,4 jaar.

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Leeftijd
```

```
/NTILES=4
```

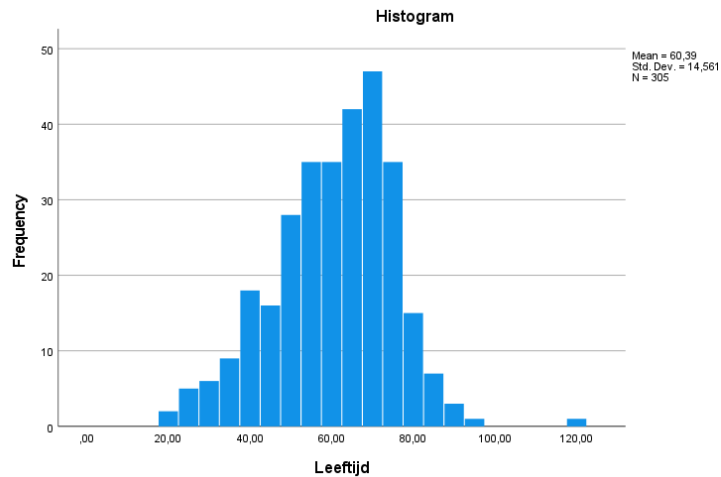
```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Statistics		
Leeftijd		
N	Valid	305
	Missing	32
Mean		60,3902
Median		62,0000
Std. Deviation		14,56141
Skewness		-,249
Std. Error of Skewness		,140
Kurtosis		,387
Std. Error of Kurtosis		,278
Minimum		20,00
Maximum		118,00
Percentiles	25	51,0000
	50	62,0000
	75	71,0000

Controlevariabele inkomen

1. Oorspronkelijke variabele

Het inkomen van de respondenten is gemeten door middel van de vraag: ‘Wat is uw totale maandelijkse gezinsinkomen na belastingen (inclusief het inkomen van uw eventuele partner)?’ (Demo_incom). Respondenten konden op basis van de volgende items een antwoord geven op deze vraag: (0) Minder dan 1000 euro; (1) 1000-1999 euro; (2) 1999-2000 euro; (3) 3000-3999 euro; (4) 4000 of meer; (5) wil ik niet zeggen. Het blijkt uit het histogram dat de verdeling vrij linksscheef verdeeld is. De meeste respondenten hebben een inkomen tussen de 2000 en 2999 euro per maand (27,9%) en de minste respondenten hebben een inkomen minder dan 1000 euro per maand (2,1%).

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Demo_incom
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

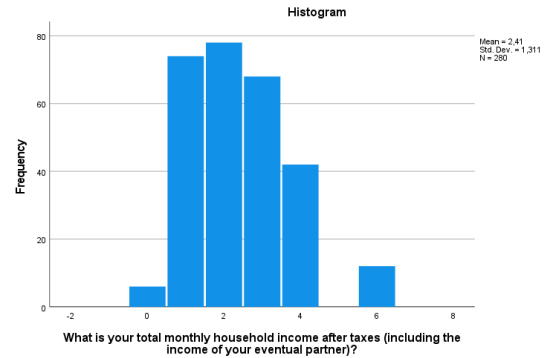
```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Demo_incom What is your total monthly household income after taxes (including the income of your eventual partner)?

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Less than 1000 euro	6	1,8	2,1	2,1
	1.000-1999 euro	74	22,0	26,4	28,6
	2.000-2999 euro	78	23,1	27,9	56,4
	3.000-3999	68	20,2	24,3	80,7
	4.000-or more	42	12,5	15,0	95,7
	Doesn't want to say	12	3,6	4,3	100,0
Total		280	83,1	100,0	
Missing	System	57	16,9		
Total		337	100,0		

2. Operationalisatie

Allereerst ondergaat deze variabele een hercodering waarbij categorie 6 wordt behandeld als missende waarden onder de categorie 'wil ik niet zeggen'. De overige categorieën worden elk één waarde hoger toegewezen dan in de originele variabele, zodat categorie 1 niet langer de waarde 0 heeft.

Syntax:

```
RECODE Demo_incom (0=1) (1=2) (2=3) (3=4) (4=5) (ELSE=SYSMIS) INTO Inkomen.
```

EXECUTE.

3. Uiteindelijke variabele

Na het hercoderen van de variabele heeft de derde categorie nog steeds het hoogste percentage (29,1%) en zijn alle percentages iets gestegen ten opzichte van de oorspronkelijke variabele.

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Inkomen
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Statistics		
Inkomen		
N	Valid	268
	Missing	69
Mean		3,2463
Median		3,0000
Std. Deviation		1,09090
Skewness		,126
Std. Error of Skewness		,149
Kurtosis		-1,003
Std. Error of Kurtosis		,297
Minimum		1,00
Maximum		5,00
Percentiles	25	2,0000
	50	3,0000
	75	4,0000

Inkomen					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	6	1,8	2,2	2,2
	2,00	74	22,0	27,6	29,9
	3,00	78	23,1	29,1	59,0
	4,00	68	20,2	25,4	84,3
	5,00	42	12,5	15,7	100,0
	Total		268	79,5	100,0
Missing	System	69	20,5		
Total		337	100,0		

Controlevariabele opleidingsniveau

1. Oorspronkelijke variabele

De variabele opleidingsniveau wordt gemeten op een schaal met de items: (0) Basisonderwijs; (1) lager beroepsonderwijs; (2) middelbaar beroepsonderwijs; (3) hoger algemeen voortgezet onderwijs; (4) wetenschappelijk onderwijs. De respondenten kiezen hun hoogst behaalde opleidingsniveau (Demo_edu). De meerderheid van de respondenten in de steekproef heeft als hoogst behaalde opleidingsniveau middelbaar beroepsonderwijs (37,7%) of hoger algemeen voortgezet onderwijs (41,3%) en de kleinste groep respondenten basisonderwijs (2,3%) heeft afgerond.

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Demo_edu
```

```
/NTILES=4
```

```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

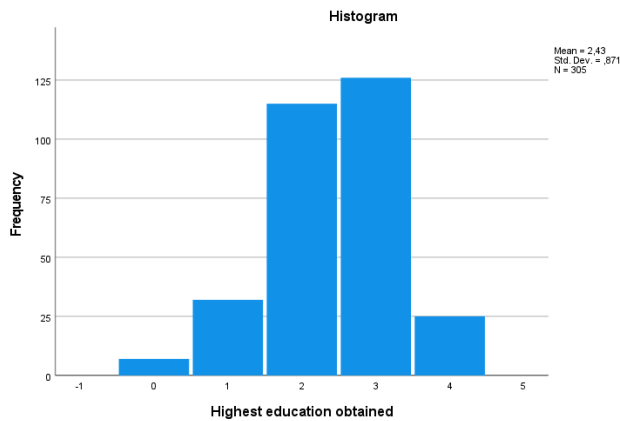
```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Statistics		
Demo_edu Highest education obtained		
N	Valid	305
	Missing	32
Mean		2,43
Median		2,00
Std. Deviation		,871
Skewness		-,403
Std. Error of Skewness		,140
Kurtosis		,153
Std. Error of Kurtosis		,278
Minimum		0
Maximum		4
Percentiles	25	2,00
	50	2,00
	75	3,00

Demo_edu Highest education obtained					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	primary education	7	2,1	2,3	2,3
	Lower vocational education	32	9,5	10,5	12,8
	Secondary vocational education	115	34,1	37,7	50,5
	Higher general education/Tertiary education	126	37,4	41,3	91,8
	Scientific education (university)	25	7,4	8,2	100,0
	Total	305	90,5	100,0	
Missing	System	32	9,5		
	Total	337	100,0		

2. Operationalisatie

De codering van de oorspronkelijke variabele is aangepast om de interpretatie te vergemakkelijken. Alle categorieën zijn gehercodeerd naar waarden die één hoger zijn dan de oorspronkelijke waarden.

Syntax:

```
RECODE Demo_edu (0=1) (1=2) (2=3) (3=4) (4=5) (ELSE=SYSMIS) INTO Opleidingsniveau.
```

EXECUTE.

3. Uiteindelijke variabele

Syntax:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Opleidingsniveau
```

```
/NTILES=4
```

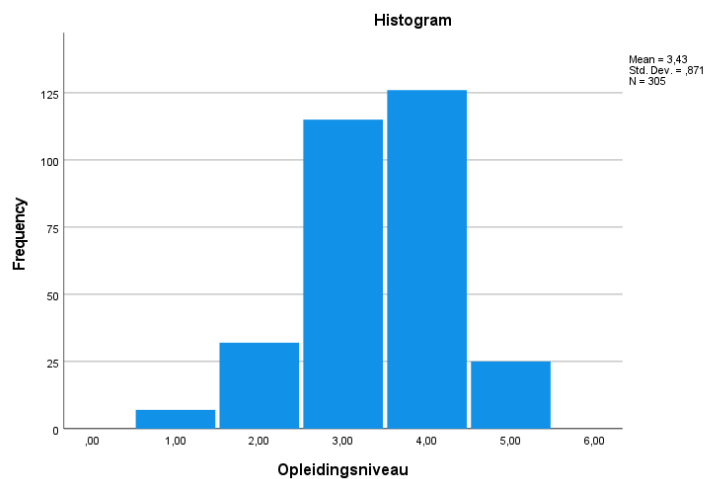
```
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN MEDIAN SKEWNESS SESKEW KURTOSIS SEKURT
```

```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Statistics		
Opleidingsniveau		
N	Valid	305
	Missing	32
Mean		3,4262
Median		3,0000
Std. Deviation		,87093
Skewness		-,403
Std. Error of Skewness		,140
Kurtosis		,153
Std. Error of Kurtosis		,278
Minimum		1,00
Maximum		5,00
Percentiles	25	3,0000
	50	3,0000
	75	4,0000

Opleidingsniveau					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	7	2,1	2,3	2,3
	2,00	32	9,5	10,5	12,8
	3,00	115	34,1	37,7	50,5
	4,00	126	37,4	41,3	91,8
	5,00	25	7,4	8,2	100,0
	Total	305	90,5	100,0	
Missing	System	32	9,5		
Total		337	100,0		

Bijlage 2 - Beschrijvende statistieken, associatiematen en regressieanalyse

Univariate beschrijving

Eerst zijn de univariate en bivariate analyses uitgevoerd op de steekproef die is gebruikt voor de logistische regressieanalyse en lineaire regressieanalyse. Dit resulteerde in een steekproef van N=245 waar individuen zowel bereid als niet bereid zijn om te participeren aan gemeenschapsactiviteiten.

Univariate verdelingen - Categorische variabelen

Voor de beschrijvende statistieken van de categorische variabelen zijn de frequentieverdelingen berekend en staafdiagrammen gemaakt.

Syntax:

USE ALL.

COMPUTE filter_\$=(MissingIndicator = 1).

VARIABLE LABELS filter_\$ 'MissingIndicator = 1 (FILTER)'.
VALUE LABELS filter_\$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.

FORMATS filter_\$ (f1.0).

FILTER BY filter_\$.

EXECUTE.

FREQUENCIES VARIABLES=Betrokkenheid Contact Leeftijd

/STATISTICS=MODE

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Output + interpretatie

Bereidheid_Participatie

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	103	42,0	42,0	42,0
	1,00	142	58,0	58,0	100,0
Total		245	100,0	100,0	

Opleidingsniveau

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	6	2,4	2,4	2,4
	2,00	24	9,8	9,8	12,2
	3,00	95	38,8	38,8	51,0
	4,00	101	41,2	41,2	92,2
	5,00	19	7,8	7,8	100,0
	Total		245	100,0	100,0

Inkomen

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	6	2,4	2,4	2,4
	2,00	68	27,8	27,8	30,2
	3,00	71	29,0	29,0	59,2
	4,00	61	24,9	24,9	84,1
	5,00	39	15,9	15,9	100,0
	Total		245	100,0	100,0

In de bovenstaande frequentieverdeling van de afhankelijke variabele bereidheid tot participatie, is te zien dat de verdelingen redelijk gelijk zijn. Binnen de steekproef zijn iets meer respondenten bereid om te participeren (58%) dan dat respondenten dit niet zijn (42%).

De controle variabele inkomen is opgedeeld in vijf categorieën, waarbij de meeste respondenten inkomen van 1000 tot 1999 euro per maand (27,8%) of 2000 tot 2999 euro per maand (29,0%) hebben. De minste respondenten hebben een inkomen van minder dan 1000 euro per maand (2,4%).

De laatste categorische variabele opleidingsniveau is opgedeeld uit vijf categorieën die ieder het hoogst behaalde niveau van de respondenten weergeven. Het overgrote deel van de respondenten valt hierbij in de derde categorie, middelbaar beroepsonderwijs (38,8%), en de vierde categorie, hoger algemeen voortgezet onderwijs (41,2%).

Univariate verdelingen - Continue variabelen

De continue variabelen zijn geanalyseerd door het berekenen van gemiddelden, standaarddeviaties, kwartielen, kurtosis en scheefheid en door het maken van boxplots en histogrammen. Voor elke variabele worden de resultaten beschreven.

Syntax:

```
EXAMINE VARIABLES= Betrokkenheid Contact Leeftijd
/PLOT BOXPLOT HISTOGRAM
```

```
/COMPARE GROUPS
```

```
/STATISTICS DESCRIPTIVES
```

```
/CINTERVAL 95
```

```
/MISSING LISTWISE
```

```
/NOTOTAL.
```

Output + interpretatie:

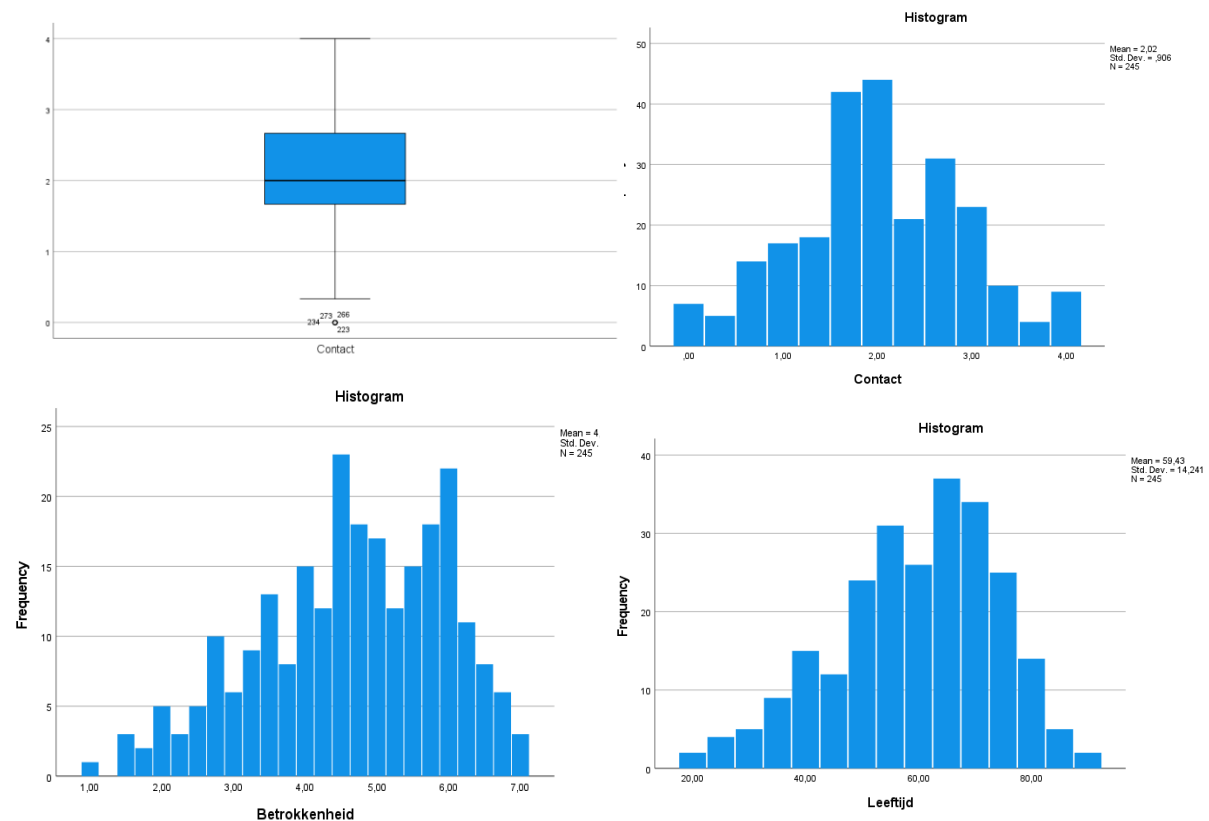
Het gemiddelde van de variabele gemeenschapsbetrokkenheid is 4,64. Gemiddeld gezien voelen respondenten zich betrokken binnen de gemeenschap waarin zij wonen. Dit is ook te zien in het onderstaande histogram waar de verdeling linksscheef is.

In de output is te zien dat het gemiddelde

		Descriptives		
		Statistic	Std. Error	
Betrokkenheid	Mean	4,6398	,08340	
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	4,4755	
		Upper Bound	4,8041	
	5% Trimmed Mean	4,6817		
	Median	4,7500		
	Variance	1,704		
	Std. Deviation	1,30537		
	Minimum	1,00		
	Maximum	7,00		
	Range	6,00		
	Interquartile Range	2,00		
	Skewness	-,432	,156	
	Kurtosis	-,461	,310	
Contact	Mean	2,0190	,05789	
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	1,9050	
		Upper Bound	2,1331	
	5% Trimmed Mean	2,0178		
	Median	2,0000		
	Variance	,821		
	Std. Deviation	,90616		
	Minimum	,00		
	Maximum	4,00		
	Range	4,00		
	Interquartile Range	1,17		
	Skewness	-,003	,156	
	Kurtosis	-,225	,310	
Leeftijd	Mean	59,4286	,90980	
	95% Confidence Interval for Mean	Lower Bound	57,6365	
		Upper Bound	61,2206	
	5% Trimmed Mean	59,8163		
	Median	61,0000		
	Variance	202,795		
	Std. Deviation	14,24061		
	Minimum	20,00		
	Maximum	90,00		
	Range	70,00		
	Interquartile Range	20,00		
	Skewness	-,439	,156	
	Kurtosis	-,247	,310	

van de variabele gemeenschapscontact 2,01 is. Dit gemiddelde geeft aan dat de meeste respondenten Ook is te zien in de histogram van deze variabele dat de verdeling niet normaal verdeeld is en neigt naar een recht-scheve verdeling. Hieruit blijkt dat de respondenten binnen niet veel contact ervaren met hun gemeenschap. Ook is er te zien dat er aan de onderkant een aantal outliers zijn, waar respondenten weinig contact binnen de gemeenschap ervaren.

Ten slotte is de variabele leeftijd gegeven. De leeftijd van de respondenten zit tussen de 20 en 90 jaar, waarbij de gemiddelde leeftijd 59,43 is. Na het verwijderen van de foutieve cases (verkeerd ingevulde jaartallen) zijn er outliers binnen deze variabelen. De meeste respondenten hadden een leeftijd tussen de 50 en 75 jaar.

Bivariate beschrijving

Voor deze bivariate analyse wordt de correlatie tussen de continue variabele (en de binaire variabele bereidheid tot participatie) beoordeeld aan de hand van de Pearson-correlatie. De samenhang tussen categorische variabelen wordt bepaald door middel van Cramer's V en chi-kwadraat toetsen, en tot slot wordt de samenhang tussen continue en categorische variabelen bepaald aan de hand van de R^2 uit ANOVA-analyses. Deze bivariate analyse wordt opnieuw uitgevoerd over de complete dataset (N = 245).

Samenhang tussen continue variabelen

De correlatie tussen de continue variabelen onderling en tussen de continue variabelen en de dichotome variabele bereidheid tot participatie is berekend met behulp van de Pearson's correlatie. Hieronder worden de resultaten gegeven en toegelicht.

Syntax:

CORRELATIONS

/VARIABLES= Bereidheid_Participatie Betrokkenheid Contact Leeftijd

/PRINT=TWOTAIL NOSIG FULL

/MISSING=PAIRWISE.

Output + interpretatie:

In de onderstaande output is te zien dat er een matig sterke positieve, significante samenhang is tussen de variabelen gemeenschapsbetrokkenheid en gemeenschapscontact ($r = 0,626$; $p < 0,001$). Dit duidt erop dat een hoger gevoel van betrokkenheid binnen een gemeenschap samenhangt met een grotere hoeveelheid contact tussen mensen in een gemeenschap.

Dat deze twee variabelen correleren is iets wat wordt onderzocht aan de hand van gemeenschapscontact opnemen als mediator in de analyse. Verder blijkt de samenhang tussen gemeenschapsbetrokkenheid en leeftijd zeer zwak en positief ($r = 0,063$; $p = 0,324$), maar niet significant, wat impliceert dat er geen sterk bewijs is om deze relatie te generaliseren. Hetzelfde geldt voor de samenhang tussen gemeenschapscontact en leeftijd die ook zeer zwak positief en niet significant is ($r = 0,035$; $p = 0,582$).

Verder is er een zwakke positieve samenhang tussen de dummy variabele bereidheid tot participatie en continue variabele gemeenschapsbetrokkenheid ($r = 0,145$; $p = 0,023$). Deze relatie is significant. Dit suggereert dat hoe meer bereid iemand is om te participeren, des te groter het gevoel van betrokkenheid binnen de gemeenschap is. Tot slot is een zwakke negatieve samenhang te zien tussen de variabelen bereidheid tot participatie en leeftijd ($r = -0,116$; $p = 0,069$). Deze relatie is niet significant en dus niet generaliseerbaar.

Samenhang tussen categorische variabelen

		Correlations			
		Bereidheid_Participatie	Betrokkenheid	Contact	Leeftijd
Bereidheid_Participatie	Pearson Correlation	1	,145*	,039	-,116
	Sig. (2-tailed)		,023	,541	,069
	N	245	245	245	245
Betrokkenheid	Pearson Correlation	,145*	1	,626**	,063
	Sig. (2-tailed)	,023		<,001	,324
	N	245	245	245	245
Contact	Pearson Correlation	,039	,626**	1	,035
	Sig. (2-tailed)	,541	<,001		,582
	N	245	245	245	245
Leeftijd	Pearson Correlation	-,116	,063	,035	1
	Sig. (2-tailed)	,069	,324	,582	
	N	245	245	245	245

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

De correlaties tussen de categorische variabelen zijn berekend met behulp van Cramer's V. Bovendien is het verschil tussen de waargenomen en verwachte aantallen geanalyseerd om de richting van de samenhang in te schatten.

Syntax:

CROSSTABS

/TABLES= Bereidheid_Participatie BY Inkomen

/FORMAT=AVALUE TABLES

/STATISTICS=CHISQ PHI

/CELLS=COUNT EXPECTED SRESID

/COUNT ROUND CELL.

Output + interpretatie:

Met een Cramers V van 0,09 lijkt er een zwakke samenhang te zijn tussen de variabele bereidheid tot participatie en inkomen. Deze samenhang is echter niet significant. Er zijn ook geen grote verschillen tussen de verwachte en geobserveerde aantallen in de verschillende inkomenscategoriën en de bereidheid tot participatie. De grootste verschillen zijn te zien bij respondenten met een inkomen tussen de 2000 en 2999 euro per maand (categorie 3) of een inkomen tussen de 3000 en 3999 euro per maand (categorie 4). Respondenten binnen deze inkomenscategoriën waren vaker wel bereid om te participeren dan niet.

Symmetric Measures				Chi-Square Tests			
		Value	Approximate Significance	Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)	
Nominal by Nominal	Phi	,085	,778	Pearson Chi-Square	1,770 ^a	4	,778
	Cramer's V	,085	,778	Likelihood Ratio	1,776	4	,777
N of Valid Cases		245		Linear-by-Linear Association	1,075	1	,300
				N of Valid Cases	245		

a. 2 cells (20,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,52.

Bereidheid_Participatie * Inkomen Crosstab								
		Inkomen						
		1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	Total	
Bereidheid_Participatie	0,0 niet	Count	3	32	30	22	16	103
		Expected Count	2,5	28,6	29,8	25,6	16,4	103,0
		Standardized Residual	,3	,6	,0	-,7	-,1	
	1,00 wel	Count	3	36	41	39	23	142
		Expected Count	3,5	39,4	41,2	35,4	22,6	142,0
		Standardized Residual	-,3	-,5	,0	,6	,1	
Total		Count	6	68	71	61	39	245
		Expected Count	6,0	68,0	71,0	61,0	39,0	245,0

Syntax:

CROSSTABS

/TABLES= Bereidheid_Participatie BY Opleidingsniveau

/FORMAT=AVALUE TABLES

/STATISTICS=CHISQ PHI

/CELLS=COUNT EXPECTED SRESID

/COUNT ROUND CELL.

Output + interpretatie

Tussen de variabelen bereidheid tot participatie en opleidingsniveau bestaat een zwakke positieve samenhang, die echter niet significant is ($\chi^2(4) = 5,49$; $p = 0,241$). Bovendien zijn er geen grote verschillen tussen de verwachte en geobserveerde aantallen. Uit de statistieken blijkt echter dat respondenten met een hoger opleidingsniveau iets vaker bereid zijn om te participeren.

Symmetric Measures				Chi-Square Tests			
		Value	Approximate Significance		Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Nominal by Nominal	Phi	,150	,241	Pearson Chi-Square	5,489 ^a	4	,241
	Cramer's V	,150	,241	Likelihood Ratio	5,884	4	,208
				Linear-by-Linear Association	,730	1	,393
N of Valid Cases		245		N of Valid Cases	245		

a. 2 cells (20,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,52.

Bereidheid_Participatie * Opleidingsniveau crosstabulation

		Opleidingsniveau					Total	
		1,00	2,00	3,00	4,00	5,00		
Bereidheid_Participatie	0,0 niet	Count	3	5	42	46	7	103
		Expected Count	2,5	10,1	39,9	42,5	8,0	103,0
		Standardized Residual	,3	-1,6	,3	,5	-,3	
	1,00 wel	Count	3	19	53	55	12	142
		Expected Count	3,5	13,9	55,1	58,5	11,0	142,0
		Standardized Residual	-,3	1,4	-,3	-,5	,3	
Total		Count	6	24	95	101	19	245
		Expected Count	6,0	24,0	95,0	101,0	19,0	245,0

Syntax:

CROSSTABS

/TABLES= Inkomen BY Opleidingsniveau

/FORMAT=AVALUE TABLES

/STATISTICS=CHISQ PHI

/CELLS=COUNT EXPECTED SRESID

/COUNT ROUND CELL.

Output + interpretatie:

Tussen de variabelen inkomen en opleidingsniveau is een zwakke positieve samenhang te zien op basis van de Cramers V van 0,25. De relatie tussen deze variabelen is significant ($\chi^2(16) = 60,09$; $p <$

0,001). Dit betekent dat, ondanks de zwakke samenhang, mensen met een hoger inkomen ook vaker een hoger opleidingsniveau hebben.

Symmetric Measures			Chi-Square Tests				
		Value	Approximate Significance		Value	df	Asymptotic Significance (2-sided)
Nominal by Nominal	Phi	,495	<,001	Pearson Chi-Square	60,093 ^a	16	<,001
	Cramer's V	,248	<,001	Likelihood Ratio	65,138	16	<,001
N of Valid Cases			245	Linear-by-Linear Association	33,845	1	<,001
				N of Valid Cases	245		

Inkomen * Opleidingsniveau Crosstabulatio

a. 12 cells (48,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,15.

		Opleidingsniveau						
		1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	Total	
Inkomen 1,00	Count	0	1	2	3	0	6	
	Expected Count	,1	,6	2,3	2,5	,5	6,0	
	Standardized Residual	-,4	,5	-,2	,3	-,7		
2,00	Count	3	16	29	15	5	68	
	Expected Count	1,7	6,7	26,4	28,0	5,3	68,0	
	Standardized Residual	1,0	3,6	,5	-2,5	-,1		
3,00	Count	1	6	35	27	2	71	
	Expected Count	1,7	7,0	27,5	29,3	5,5	71,0	
	Standardized Residual	-,6	-,4	1,4	-,4	-1,5		
4,00	Count	2	1	25	29	4	61	
	Expected Count	1,5	6,0	23,7	25,1	4,7	61,0	
	Standardized Residual	,4	-2,0	,3	,8	-,3		
5,00	Count	0	0	4	27	8	39	
	Expected Count	1,0	3,8	15,1	16,1	3,0	39,0	
	Standardized Residual	-1,0	-2,0	-2,9	2,7	2,9		
Total	Count	6	24	95	101	19	245	
	Expected Count	6,0	24,0	95,0	101,0	19,0	245,0	

Samenhang tussen continue en categorische variabelen

Voor de correlatie tussen categorische variabelen met drie of meer categorieën en continue variabelen zijn ANOVA-analyses uitgevoerd. De correlaties worden berekend door de wortel van de R squared uit de output te nemen.

Syntax:

UNIANOVA Betrokkenheid BY Inkomsten

/METHOD=SSTYPE(3)

/INTERCEPT=INCLUDE

/PLOT=PROFILE(Inkomsten) TYPE=LINE ERRORBAR=CI MEANREFERENCE=NO YAXIS=AUTO

/PRINT DESCRIPTIVE

/POSTHOC=Inkomsten(LSD)

/CRITERIA=ALPHA(0.05)

/DESIGN=Inkomsten

Output + interpretatie:

De correlatie van $\sqrt{0,036} = 0,19$ duidt op een zwakke positieve samenhang tussen gemeenschapsbetrokkenheid en inkomen. Hoewel de p-waarde ($F(4, 240) = 2,231$; $p = 0,066$) net boven de gebruikelijke drempel van 0,05 ligt, wat wijst op een mogelijk zwak verband, tonen toch enigszins significante verschillen in betrokkenheid bij verschillende inkomensniveaus zich.

Beschrijvende statistieken laten zien dat respondenten met een hoger inkomen gemiddeld meer betrokkenheid ervaren binnen de gemeenschap. Standaarddeviaties geven aan dat er binnen elke inkomensgroep een aanzienlijke spreiding is. Post-hoc tests laten zien dat respondenten in de eerste inkomenscategorie significant minder gemeenschapsbetrokkenheid rapporteren dan die in de derde en vierde inkomenscategorieën.

Descriptive Statistics

Dependent Variable: Betrokkenheid

Inkomen	Mean	Std. Deviation	N
1,00 <1000 euro	3,6250	1,80797	6
2,00 1000-1999 euro	4,7941	1,35006	68
3,00 2000-2999 euro	4,5986	1,27439	71
4,00 3000-3999 euro	4,8361	1,22124	61
5,00 >4000 euro	4,2949	1,24851	39
Total	4,6398	1,30537	245

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Betrokkenheid

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	14,909 ^a	4	3,727	2,231	,066
Intercept	2065,600	1	2065,600	1236,683	<,001
Inkomen	14,909	4	3,727	2,231	,066
Error	400,866	240	1,670		
Total	5690,063	245			
Corrected Total	415,774	244			

a. R Squared = ,036 (Adjusted R Squared = ,020)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Betrokkenheid

LSD

(I) Inkomen	(J) Inkomen	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1,00	2,00	-1,1691*	,55040	,035	-2,2534	-,0849
	3,00	-,9736	,54946	,078	-2,0560	,1088
	4,00	-1,2111*	,55296	,029	-2,3003	-,1218
	5,00	-,6699	,56675	,238	-1,7863	,4466
2,00	1,00	1,1691*	,55040	,035	,0849	2,2534
	3,00	,1955	,21929	,373	-,2365	,6275
	4,00	-,0419	,22791	,854	-,4909	,4070
	5,00	,4992	,25960	,056	-,0121	1,0106
3,00	1,00	,9736	,54946	,078	-,1088	2,0560
	2,00	-,1955	,21929	,373	-,6275	,2365
	4,00	-,2375	,22562	,294	-,6819	,2070
	5,00	,3037	,25759	,240	-,2037	,8111
4,00	1,00	1,2111*	,55296	,029	,1218	2,3003
	2,00	,0419	,22791	,854	-,4070	,4909
	3,00	,2375	,22562	,294	-,2070	,6819
	5,00	,5412*	,26497	,042	,0192	1,0632
5,00	1,00	,6699	,56675	,238	-,4466	1,7863
	2,00	-,4992	,25960	,056	-1,0106	,0121
	3,00	-,3037	,25759	,240	-,8111	,2037
	4,00	-,5412*	,26497	,042	-1,0632	-,0192

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = 1,670.

*. The mean difference is significant at the 0,05 level.

Syntax:

UNIANOVA Contact BY Inkomen

/METHOD=SSTYPE(3)

/INTERCEPT=INCLUDE

/PLOT=PROFILE(Inkomen) TYPE=LINE ERRORBAR=CI MEANREFERENCE=NO YAXIS=AUTO

/PRINT DESCRIPTIVE

/POSTHOC=Inkomen(LSD)

/CRITERIA=ALPHA(0.05)

/DESIGN=Inkomen

Output + interpretatie:

Er is sprake van een zeer zwakke samenhang tussen inkomen een gemeenschapscontact, op basis van de correlatie van $\sqrt{0,002} = 0,044$. De correlatie tussen deze variabelen is niet significant ($F(2,240) = 0,133$; $p = .970$). Uit de beschrijvende statistieken blijkt dat de hoeveelheid contact die respondenten ervaren iets toeneemt naarmate ze een hoger inkomen hebben. Dit zijn echter heel kleine verschillen, met het grootste verschil 0,07 punten op een schaal van 1 tot 4.

Descriptive Statistics

Dependent Variable: Contact

Inkomen	Mean	Std. Deviation	N
1,00 < 1000 euro	1,9444	,57413	6
2,00 1000-1999 euro	1,9902	1,00078	68
3,00 2000-2999 euro	1,9906	,91369	71
4,00 3000-3999 euro	2,0383	,89048	61
5,00 >4000 euro	2,1026	,81346	39
Total	2,0190	,90616	245

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Contact

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	,442 ^a	4	,110	,133	,970
Intercept	426,650	1	426,650	512,201	<,001
Inkomen	,442	4	,110	,133	,970
Error	199,914	240	,833		
Total	1199,111	245			
Corrected Total	200,356	244			

a. R Squared = ,002 (Adjusted R Squared = -,014)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Contact
LSD

(I) Inkomen	(J) Inkomen	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1,00	2,00	-,0458	,38869	,906	-,8114	,7199
	3,00	-,0462	,38802	,905	-,8105	,7182
	4,00	-,0938	,39049	,810	-,8630	,6754
	5,00	-,1581	,40023	,693	-,9465	,6303
2,00	1,00	,0458	,38869	,906	-,7199	,8114
	3,00	-,0004	,15486	,998	-,3055	,3046
	4,00	-,0481	,16095	,766	-,3651	,2690
	5,00	-,1124	,18332	,540	-,4735	,2488
3,00	1,00	,0462	,38802	,905	-,7182	,8105
	2,00	,0004	,15486	,998	-,3046	,3055
	4,00	-,0476	,15933	,765	-,3615	,2662
	5,00	-,1120	,18191	,539	-,4703	,2464
4,00	1,00	,0938	,39049	,810	-,6754	,8630
	2,00	,0481	,16095	,766	-,2690	,3651
	3,00	,0476	,15933	,765	-,2662	,3615
	5,00	-,0643	,18712	,731	-,4329	,3043
5,00	1,00	,1581	,40023	,693	-,6303	,9465
	2,00	,1124	,18332	,540	-,2488	,4735
	3,00	,1120	,18191	,539	-,2464	,4703
	4,00	,0643	,18712	,731	-,3043	,4329

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = ,833.

Syntax:

UNIANOVA Leeftijd BY Inkomen

/METHOD=SSTYPE(3)

/INTERCEPT=INCLUDE

/PLOT=PROFILE(Inkomen) TYPE=LINE ERRORBAR=CI MEANREFERENCE=NO YAXIS=AUTO

/PRINT DESCRIPTIVE

/POSTHOC=Inkomen(LSD)

/CRITERIA=ALPHA(0.05)

/DESIGN=Inkomen

Output + interpretatie:

De correlatie van $\sqrt{0,139} = 0,37$ toont een matige positieve samenhang tussen inkomen en leeftijd ($F(4, 240) = 9,67$; $p < 0,001$). In de beschrijvende statistieken is te zien dat de gemiddelde leeftijd eerst toeneemt en daarna afneemt met het stijgen van het inkomen. Uit de post-hoc vergelijkingen blijkt dat alle inkomenscategorieën significant verschillen van elkaar, met uitzondering van de hogere inkomenscategorieën (3, 4 en 5), waar de verschillen minder uitgesproken zijn. Specifiek, de laagste inkomenscategorie (1) heeft een significant lagere gemiddelde leeftijd vergeleken met alle andere categorieën. Dit wijst op een duidelijk verband tussen hoger inkomen en hogere gemiddelde leeftijd.

Descriptive Statistics

Dependent Variable: Leeftijd

Inkomen	Mean	Std. Deviation	N
1,00 <1000 euro	39,8333	19,92402	6
2,00 1000-1999 euro	66,7500	12,42094	68
3,00 2000-2999 euro	57,9437	14,88037	71
4,00 3000-3999 euro	56,4754	11,86396	61
5,00 >4000 euro	57,0000	12,92488	39
Total	59,4286	14,24061	245

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Leeftijd

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	6867,429 ^a	4	1716,857	9,669	<,001
Intercept	325423,560	1	325423,560	1832,745	<,001
Inkomen	6867,429	4	1716,857	9,669	<,001
Error	42614,571	240	177,561		
Total	914762,000	245			
Corrected Total	49482,000	244			

a. R Squared = ,139 (Adjusted R Squared = ,124)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Leeftijd
LSD

(I) Inkomen	(J) Inkomen	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1,00	2,00	-26,9167*	5,67491	<,001	-38,0957	-15,7377
	3,00	-18,1103*	5,66518	,002	-29,2702	-6,9505
	4,00	-16,6421*	5,70125	,004	-27,8730	-5,4112
	5,00	-17,1667*	5,84348	,004	-28,6777	-5,6556
2,00	1,00	26,9167*	5,67491	<,001	15,7377	38,0957
	3,00	8,8063*	2,26098	<,001	4,3524	13,2602
	4,00	10,2746*	2,34990	<,001	5,6455	14,9036
	5,00	9,7500*	2,67657	<,001	4,4774	15,0226
3,00	1,00	18,1103*	5,66518	,002	6,9505	29,2702
	2,00	-8,8063*	2,26098	<,001	-13,2602	-4,3524
	4,00	1,4683	2,32630	,529	-3,1143	6,0508
	5,00	,9437	2,65588	,723	-4,2881	6,1755
4,00	1,00	16,6421*	5,70125	,004	5,4112	27,8730
	2,00	-10,2746*	2,34990	<,001	-14,9036	-5,6455
	3,00	-1,4683	2,32630	,529	-6,0508	3,1143
	5,00	-,5246	2,73197	,848	-5,9063	4,8571
5,00	1,00	17,1667*	5,84348	,004	5,6556	28,6777
	2,00	-9,7500*	2,67657	<,001	-15,0226	-4,4774
	3,00	-,9437	2,65588	,723	-6,1755	4,2881
	4,00	,5246	2,73197	,848	-4,8571	5,9063

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = 177,561.

*. The mean difference is significant at the 0,05 level.

Syntax:

UNIANOVA Betrokkenheid BY Opleidingsniveau

/METHOD=SSTYPE(3)

/INTERCEPT=INCLUDE

/PLOT=PROFILE(Opleidingsniveau) TYPE=LINE ERRORBAR=CI MEANREFERENCE=NO YAXIS=AUTO

/PRINT DESCRIPTIVE

/POSTHOC=Opleidingsniveau(LSD)

/CRITERIA=ALPHA(0.05)

/DESIGN=Opleidingsniveau

Output +interpretatie:

Tussen opleidingsniveau en gemeenschapsbetrokkenheid is een zwakke positieve correlatie te zien; de correlatiecoëfficiënt is $\sqrt{0,036} = 0,19$. De analyse toont een F-waarde van 2,211 met een p-waarde van 0,068, wat net boven de standaard significantiedrempel van 0,05 ligt en dus wijst op een bescheiden statistische samenhang. Volgens de beschrijvende statistieken voelen respondenten met een opleidingsniveau van middelbaar beroepsonderwijs (categorie 3) zich gemiddeld het meest betrokken bij de gemeenschap (gemiddelde = 48.132), in tegenstelling tot die met het hoogste opleidingsniveau van wetenschappelijk onderwijs (categorie 5), die het minst betrokken blijken (gemiddelde = 39.342).

Dit suggereert dat een hoger opleidingsniveau niet automatisch leidt tot meer betrokkenheid binnen de gemeenschap.

Descriptive Statistics

Dependent Variable: Betrokkenheid

Opleidingsniveau	Mean	Std. Deviation	N
1,00 basisonderwijs	4,0000	1,72482	6
2,00 lager beroepsonderwijs	4,6458	1,04496	24
3,00 middelbaar beroepsonderwijs	4,8132	1,36345	95
4,00 hoger algemeen voorgezet onderwijs	4,6460	1,27685	101
5,00 wetenschappelijk onderwijs	3,9342	1,13603	19
Total	4,6398	1,30537	245

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Betrokkenheid

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	14,775 ^a	4	3,694	2,211	,068
Intercept	1726,161	1	1726,161	1033,115	<,001
Opleidingsniveau	14,775	4	3,694	2,211	,068
Error	400,999	240	1,671		
Total	5690,063	245			
Corrected Total	415,774	244			

a. R Squared = ,036 (Adjusted R Squared = ,019)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Betrokkenheid
LSD

(I) Opleidingsniveau	(J) Opleidingsniveau	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1,00	2,00	-,6458	,58999	,275	-1,8081	,5164
	3,00	-,8132	,54411	,136	-1,8850	,2587
	4,00	-,6460	,54315	,235	-1,7160	,4239
	5,00	,0658	,60532	,914	-1,1266	1,2582
2,00	1,00	,6458	,58999	,275	-,5164	1,8081
	3,00	-,1673	,29531	,572	-,7490	,4144
	4,00	-,0002	,29353	,999	-,5784	,5780
	5,00	,7116	,39693	,074	-,0703	1,4935
3,00	1,00	,8132	,54411	,136	-,2587	1,8850
	2,00	,1673	,29531	,572	-,4144	,7490
	4,00	,1671	,18474	,367	-,1968	,5310
	5,00	,8789*	,32485	,007	,2390	1,5189
4,00	1,00	,6460	,54315	,235	-,4239	1,7160
	2,00	,0002	,29353	,999	-,5780	,5784
	3,00	-,1671	,18474	,367	-,5310	,1968
	5,00	,7118*	,32324	,029	,0751	1,3486
5,00	1,00	-,0658	,60532	,914	-1,2582	1,1266
	2,00	-,7116	,39693	,074	-1,4935	,0703
	3,00	-,8789*	,32485	,007	-1,5189	-,2390
	4,00	-,7118*	,32324	,029	-1,3486	-,0751

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = 1,671.

*. The mean difference is significant at the 0,05 level.

Syntax:

UNIANOVA Contact BY Opleidingsniveau

/METHOD=SSTYPE(3)

/INTERCEPT=INCLUDE

/PLOT=PROFILE(Opleidingsniveau) TYPE=LINE ERRORBAR=CI MEANREFERENCE=NO YAXIS=AUTO

/PRINT DESCRIPTIVE

/POSTHOC=Opleidingsniveau(LSD)

/CRITERIA=ALPHA(0.05)

/DESIGN=Opleidingsniveau

Output + interpretatie:

De correlatie tussen opleidingsniveau en gemeenschapscontact is $\sqrt{0,027} = 0,16$, wat wijst op een zeer zwakke positieve samenhang. Deze samenhang is niet significant ($F= 1,641$; $p= 0,165$). Uit de beschrijvende statistieken blijkt dat respondenten met een opleidingsniveau hoger algemeen voortgezet onderwijs over het algemeen het meeste gemeenschapscontact hebben. Daarnaast valt op dat respondenten met het laagste (basisonderwijs) en het hoogste (wetenschappelijk onderwijs) opleidingsniveau het minste gemeenschapscontact hebben.

Descriptive Statistics

Dependent Variable: Contact

Opleidingsniveau	Mean	Std. Deviation	N
1,00 basisonderwijs	1,7778	1,06805	6
2,00 lager beroepsonderwijs	1,7361	,94781	24
3,00 middelbaar beroepsonderwijs	2,0456	,91172	95
4,00 hoger algemeen voortgezet onderwijs	2,1320	,88202	101
5,00 wetenschappelijk onderwijs	1,7193	,84080	19
Total	2,0190	,90616	245

Tests of Between-Subjects Effects

Dependent Variable: Contact

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	5,334 ^a	4	1,333	1,641	,165
Intercept	314,733	1	314,733	387,320	<,001
Opleidingsniveau	5,334	4	1,333	1,641	,165
Error	195,022	240	,813		
Total	1199,111	245			
Corrected Total	200,356	244			

a. R Squared = ,027 (Adjusted R Squared = ,010)

Multiple Comparisons

Dependent Variable: Contact

LSD

(I) Opleidingsniveau	(J) Opleidingsniveau	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
1,00	2,00	,0417	,41145	,919	-,7688	,8522
	3,00	-,2678	,37945	,481	-1,0153	,4796
	4,00	-,3542	,37878	,351	-1,1004	,3919
	5,00	,0585	,42214	,890	-,7731	,8900
2,00	1,00	-,0417	,41145	,919	-,8522	,7688
	3,00	-,3095	,20594	,134	-,7152	,0962
	4,00	-,3959	,20470	,054	-,7991	,0073
	5,00	,0168	,27681	,952	-,5285	,5621
3,00	1,00	,2678	,37945	,481	-,4796	1,0153
	2,00	,3095	,20594	,134	-,0962	,7152
	4,00	-,0864	,12884	,503	-,3402	,1674
	5,00	,3263	,22654	,151	-,1200	,7726
4,00	1,00	,3542	,37878	,351	-,3919	1,1004
	2,00	,3959	,20470	,054	-,0073	,7991
	3,00	,0864	,12884	,503	-,1674	,3402
	5,00	,4127	,22542	,068	-,0313	,8568
5,00	1,00	-,0585	,42214	,890	-,8900	,7731
	2,00	-,0168	,27681	,952	-,5621	,5285
	3,00	-,3263	,22654	,151	-,7726	,1200
	4,00	-,4127	,22542	,068	-,8568	,0313

Based on observed means.

The error term is Mean Square(Error) = ,813.

Syntax:

UNIANOVA Leeftijd BY Opleidingsniveau

/METHOD=SSTYPE(3)

/INTERCEPT=INCLUDE

/PLOT=PROFILE(Opleidingsniveau) TYPE=LINE ERRORBAR=CI MEANREFERENCE=NO YAXIS=AUTO

/PRINT DESCRIPTIVE

/POSTHOC=Opleidingsniveau(LSD)

/CRITERIA=ALPHA(0.05)

/DESIGN=Opleidingsniveau

Output + interpretatie:

De correlatie tussen opleidingsniveau en leeftijd is $\sqrt{0,036} = 0,19$, laat wederom een zeer zwakke positieve samenhang zien. Deze relatie is niet significant ($F= 2,232$; $p= 0,066$). Uit de beschrijvende statistieken blijkt dat respondenten met de laagste opleidingsniveaus (basisonderwijs en lager beroepsonderwijs) gemiddeld ouder zijn dan de hogere opleidingsniveaus.

Descriptive Statistics				Tests of Between-Subjects Effects					
Dependent Variable: Leeftijd				Dependent Variable: Leeftijd					
Opleidingsniveau	Mean	Std. Deviation	N	Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1,00 basisonderwijs	66,1667	17,09288	6	Corrected Model	1774,412 ^a	4	443,603	2,232	,066
2,00 lager beroepsonderwijs	66,3750	8,61653	24	Intercept	332788,589	1	332788,589	1674,142	<,001
3,00 hoger beroepsonderwijs	59,0526	14,60208	95	Opleidingsniveau	1774,412	4	443,603	2,232	,066
4,00 hoger algemeen voortgezet onderwijs	58,3663	13,99266	101	Error	47707,588	240	198,782		
5,00 wetenschappelijk onderwijs	56,0526	16,52767	19	Total	914762,000	245			
Total	59,4286	14,24061	245	Corrected Total	49482,000	244			

a. R Squared = ,036 (Adjusted R Squared = ,020)

Multiple Comparisons							
Dependent Variable: Leeftijd							
LSD							
(I) Opleidingsniveau	(J) Opleidingsniveau	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval		
					Lower Bound	Upper Bound	
1,00	2,00	-,2083	6,43528	,974	-12,8852	12,4685	
	3,00	7,1140	5,93487	,232	-4,5771	18,8051	
	4,00	7,8003	5,92439	,189	-3,8701	19,4708	
2,00	5,00	10,1140	6,60246	,127	-2,8921	23,1202	
	1,00	,2083	6,43528	,974	-12,4685	12,8852	
	3,00	7,3224*	3,22103	,024	,9773	13,6675	
3,00	4,00	8,0087*	3,20167	,013	1,7017	14,3156	
	5,00	10,3224*	4,32952	,018	1,7937	18,8511	
	1,00	-7,1140	5,93487	,232	-18,8051	4,5771	
4,00	2,00	-7,3224*	3,22103	,024	-13,6675	-,9773	
	5,00	,6863	2,01509	,734	-3,2832	4,6558	
	1,00	7,8003	5,92439	,189	-19,4708	3,8701	
5,00	2,00	-8,0087*	3,20167	,013	-14,3156	-1,7017	
	3,00	-,6863	2,01509	,734	-4,6558	3,2832	
	4,00	2,3137	3,52567	,512	-4,6315	9,2589	
5,00	1,00	-10,1140	6,60246	,127	-23,1202	2,8921	
	2,00	-10,3224*	4,32952	,018	-18,8511	-1,7937	
	3,00	-3,0000	3,54325	,398	-9,9798	3,9798	
	4,00	-2,3137	3,52567	,512	-9,2589	4,6315	

Based on observed means.
The error term is Mean Square(Error) = 198,782.
*. The mean difference is significant at the 0,05 level.

Missende waarde analyse

Om de missende waarden te analyseren, is de dataset gebruikt waarbij alle respondenten hebben deelgenomen aan het hoofdonderzoek. Deze dataset (N=337) is vervolgens vergeleken met de complete dataset die wordt gebruikt voor de overige analyses (N =245). De beschrijvende statistieken van de complete dataset worden in de resultaten paragraaf gegeven. Hieronder wordt een vergelijking tussen de twee analyses weergegeven.

Tabel 5: *Beschrijvende statistieken voor de missende waarde analyse*

Variabele	Dataset N = 245	Dataset N = 337	N
	Gemiddelde (standaarddeviatie)	Gemiddelde (standaarddeviatie)	
^a Bereidheid tot participatie	42,1% niet bereid 55,0% wel bereid	43,1% wel bereid 56,9% niet bereid	327
^b Gemeenschapsbetrokkenheid	4,64 (1,31)	4,67 (1,26)	324
^b Gemeenschapscontact	2,02 (0,91)	2,04 (0,90)	320
Leeftijd	59,43 (14,24)	60,39 (14,56)	306
^a Inkomen	2,4% minder dan 1000 euro 27,8% 1000-1999 euro 29,0% 2000-2999 euro 24,9% 3000-3999 euro 15,9% 4000 euro of meer	2,2% minder dan 1000 euro 27,6% 1000-1999 euro 29,1% 2000-2999 euro 25,4% 3000-3999 euro 15,7% 4000 euro of meer	268
^a Opleidingsniveau	2,4% basis onderwijs 9,8% lager beroepsonderwijs 38,8% middelbaar beroepsonderwijs 41,2% hoger algemeen voortgezet onderwijs 7,8% wetenschappelijk onderwijs	2,3% basis onderwijs 10,5% lager beroepsonderwijs 37,7% middelbaar beroepsonderwijs 41,3% hoger algemeen voortgezet onderwijs 8,2% wetenschappelijk onderwijs	305

^a Bij nominale variabelen zijn de frequentieverdeling vermeld in percentages.

^b Schaalvariabele gebaseerd op meerdere items

Uit de gegevens blijkt dat er geen grote verschillen zijn in de gemiddelden en frequenties tussen de dataset die is gebruikt voor analyse en de dataset waarin missende waarden voorkomen. Dit suggereert dat er geen aanzienlijke verschillen bestaan, wat leidt tot de verwachting dat de interpretatie van de resultaten niet sterk zal worden beïnvloed. Hieronder wordt de syntax gegeven die de cijfers in de tabel te ondersteunen. Deze analyses zijn uitgevoerd op de dataset met N=337 en beschreven in de rechterkolom van de bovenstaande tabel.

Syntax missende data:

```
MVA VARIABLES=Bereidheid_Participatie Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau Betrokkenheid Contact
```

```
/MAXCAT=25
```

```
/CATEGORICAL= Bereidheid_Participatie Inkomen Opleidingsniveau.
```

Univariate Statistics								
	N	Mean	Std. Deviation	Missing		No. of Extremes ^a		
				Count	Percent	Low	High	
Bereidheid_Participatie	327			10	3,0			
Leeftijd	305	60,3902	14,56141	32	9,5	1	1	
Inkomen	268			69	20,5			
Opleidingsniveau	305			32	9,5			
Betrokkenheid	324	4,6744	1,26610	13	3,9	1	0	
Contact	320	2,0396	,89689	17	5,0	8	0	

a. Number of cases outside the range (Q1 - 1.5*IQR, Q3 + 1.5*IQR).

Syntax categorische variabelen:

```
FREQUENCIES VARIABLES=Betrokkenheid Contact Leeftijd
```

```
/STATISTICS=MODE
```

```
/HISTOGRAM
```

```
/ORDER=ANALYSIS.
```

Output:

Inkomen					
		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	6	1,8	2,2	2,2
	2,00	74	22,0	27,6	29,9
	3,00	78	23,1	29,1	59,0
	4,00	68	20,2	25,4	84,3
	5,00	42	12,5	15,7	100,0
	Total	268	79,5	100,0	
Missing	System	69	20,5		
Total		337	100,0		

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	1,00	7	2,1	2,3	2,3
	2,00	32	9,5	10,5	12,8
	3,00	115	34,1	37,7	50,5
	4,00	126	37,4	41,3	91,8
	5,00	25	7,4	8,2	100,0
	Total	305	90,5	100,0	
Missing	System	32	9,5		
	Total	337	100,0		

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	,00	141	41,8	43,1	43,1
	1,00	186	55,2	56,9	100,0
	Total	327	97,0	100,0	
Missing	System	10	3,0		
	Total	337	100,0		

Syntax continue variabelen:

FREQUENCIES VARIABLES=Betrokkenheid Contact Leeftijd

/STATISTICS=STDDEV MEAN

/HISTOGRAM

/ORDER=ANALYSIS.

Output:

		Betrokkenheid	Contact	Leeftijd
N	Valid	324	320	305
	Missing	13	17	32
Mean		4,6744	2,0396	60,3902
Std. Deviation		1,26610	,89689	14,56141

Syntax:

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT Bereidheid_Participatie

/METHOD=ENTER Betrokkenheid Contact Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau

/SAVE RESID.

RECODE RES_3 (SYSMIS=0) (ELSE=1) INTO MissingIndicator.

EXECUTE.

USE ALL.

COMPUTE filter_\$=(MissingIndicator = 1).

VARIABLE LABELS filter_\$ 'MissingIndicator = 1 (FILTER)'.
VALUE LABELS filter_\$ 0 'Not Selected' 1 'Selected'.

FORMATS filter_\$ (f1.0).

FILTER BY filter_\$.

EXECUTE.

MVA VARIABLES= Bereidheid_Participatie Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau Betrokkenheid Contact

/MAXCAT=25

/CATEGORICAL= Bereidheid_Participatie Inkomen Opleidingsniveau.

/TTEST NOPROB PERCENT=5

/CROSSTAB PERCENT=5

/MISMATCH PERCENT=5.

Univariate Statistics							
	N	Mean	Std. Deviation	Missing		No. of Extremes ^a	
				Count	Percent	Low	High
Bereidheid_Participatie	245			0	,0		
Leeftijd	245	59,4286	14,24061	0	,0	1	0
Inkomen	245			0	,0		
Opleidingsniveau	245			0	,0		
Betrokkenheid	245	4,6398	1,30537	0	,0	0	0
Contact	245	2,0190	,90616	0	,0	7	0

a. Number of cases outside the range (Q1 - 1.5*IQR, Q3 + 1.5*IQR).

Model Evaluatie

Logistische regressieanalyse model 1,2 en 4

Syntax:

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES Bereidheid_Participatie

/METHOD=ENTER Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau

/METHOD=ENTER Betrokkenheid

/METHOD=ENTER Contact

/SAVE=PRED COOK LEVER DFBETA ZRESID

/PRINT=GOODFIT CI(95)

/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

Output + interpretatie:

Likelihood-ratio toetsen

De likelihood-ratio toetsen onderzoeken of de toevoeging van variabelen leidt tot een significante vermindering van de deviance, een maatstaf voor de foutmarge, in de modellen. In model 1 is te zien dat de deviance is afgenomen, vergeleken met het lege model ($\chi^2(3) = 6,29$; $p = 0,098$). Echter is dit niet statistisch significant.

Model 1

Omnibus Tests of Model Coefficients					Model Summary				
		Chi-square	df	Sig.			-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
Step 1	Step	6,291	3	,098	1		327,117 ^a	,025	,034
	Block	6,291	3	,098					
	Model	6,291	3	,098					

a. Estimation terminated at iteration number 3 because parameter estimates changed by less than ,001.

Nadat het hoofdeffect gemeenschap betrokkenheid ook in model 2 is opgenomen is er te zien dat de deviance significant afneemt ten opzichte van model 1 ($\chi^2(1) = 5,69$; $p = 0,017$). Dit wijst erop dat model 2 een significant betere fit heeft dan model 1.

Model 2

Omnibus Tests of Model Coefficients					Model Summary				
		Chi-square	df	Sig.			-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
Step 1	Step	5,694	1	,017	1		321,423 ^a	,048	,064
	Block	5,694	1	,017					
	Model	11,984	4	,017					

a. Estimation terminated at iteration number 3 because parameter estimates changed by less than ,001.

In model 3 wordt vervolgens de mediërende variabele gemeenschapscontact toegevoegd. Na deze toevoeging blijkt de afname in deviance slechts minimaal te zijn. Ook vertoont model 4 geen significante verbetering ten opzichte van model 2 ($\chi^2(1) = 1,02$; $p = 0,321$). Toch blijkt model 4 een betere voorspeller te zijn van de bereidheid tot participatie dan het lege model zonder enige verklarende variabelen.

Model 4

Omnibus Tests of Model Coefficients					Model Summary				
		Chi-square	df	Sig.			-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
Step 1	Step	1,023	1	,312	1		320,400 ^a	,052	,070
	Block	1,023	1	,312					
	Model	13,008	5	,023					

a. Estimation terminated at iteration number 3 because parameter estimates changed by less than ,001.

Classificatie tabellen

In de classificatietabellen is te zien dat de fit van de modellen enigszins veranderen bij het toevoegen van variabelen. Doordat de bereidheid tot participatie redelijk goed verdeeld is, is in het lege model te zien dat 58% van de voorspellingen juist zijn. Bij het opnemen van de controle variabele stijgt het aantal correct voorspelde waarden naar 62,9%. Na het toevoegen van het hoofdeffect (model 2) en de mediërende variabelen (model 4) lijken de correct voorspelde waarden af te nemen. Dat de correct voorspelde waarden afnemen bij het toevoegen van gemeenschap betrokkenheid is niet in overeenstemming met de likelihood-ratio toets. Wel is dit in overeenstemming met de likelihood-ratio toets van model 4, die de verslechtering van de fit constateert bij het toevoegen van gemeenschapscontact aan het model.

Model 0

Classification Table^{a,b}

Observed		Predicted		Percentage Correct
		Bereidheid_Participatie ,00	1,00	
Step 0	Bereidheid_Participatie ,00	0	103	,0
	1,00	0	142	100,0
Overall Percentage				58,0

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is ,500

Model 1

Classification Table^a

Observed		Predicted		Percentage Correct
		Bereidheid_Participatie ,00	1,00	
Step 1	Bereidheid_Participatie ,00	28	75	27,2
	1,00	16	126	88,7
Overall Percentage				62,9

a. The cut value is ,500

Model 2

Classification Table^a

Observed		Predicted		Percentage Correct
		Bereidheid_Participatie ,00	1,00	
Step 1	Bereidheid_Participatie ,00	35	68	34,0
	1,00	27	115	81,0
Overall Percentage				61,2

a. The cut value is ,500

Model 4

Classification Table^a

Observed		Predicted		Percentage Correct
		Bereidheid_Participatie ,00	1,00	
Step 1	Bereidheid_Participatie ,00	34	69	33,0
	1,00	27	115	81,0
Overall Percentage				60,8

a. The cut value is ,500

Hosmer-Lemeshow toetsen

De Hosmer-Lemeshow toets beoordeelt of er een significant verschil is tussen de voorspelde en de geobserveerde aantallen of kansen. Een significant resultaat in deze toets duidt op een gebrek aan overeenkomst tussen het model en de data, wat negatief is voor het model. Het is in het voordeel van het model als het resultaat niet significant is.

De resultaten van model 1 laten zien dat er geen significant verschil is tussen de geobserveerde en voorspelde waarden ($\chi^2(8) = 9,209$; $p = 0,325$).

Model 1

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	df	Sig.
1	9,209	8	,325

Contingency Table for Hosmer and Lemeshow Test

Step 1		Bereidheid_Participatie = ,00		Bereidheid_Participatie = 1,00		Total
		Observed	Expected	Observed	Expected	
1		17	13,883	8	11,117	25
2		13	12,698	12	12,302	25
3		11	11,907	14	13,093	25
4		9	11,752	17	14,248	26
5		10	10,631	15	14,369	25
6		10	10,095	15	14,905	25
7		10	9,895	16	16,105	26
8		6	8,952	19	16,048	25
9		13	8,092	12	16,908	25
10		4	5,093	14	12,907	18

Ook in model 2 verschillen de voorspelde en geobserveerde waarden niet significant van elkaar (χ^2 (8) = 9,041; $p = 0,339$).

Model 2

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	df	Sig.
1	9,041	8	,339

Contingency Table for Hosmer and Lemeshow Test

Step 1		Bereidheid_Participatie = ,00		Bereidheid_Participatie = 1,00		Total
		Observed	Expected	Observed	Expected	
1		14	15,098	11	9,902	25
2		15	13,518	10	11,482	25
3		12	12,435	13	12,565	25
4		12	11,544	13	13,456	25
5		9	10,811	16	14,189	25
6		14	9,989	11	15,011	25
7		9	9,360	16	15,640	25
8		4	8,471	21	16,529	25
9		10	7,206	15	17,794	25
10		4	4,567	16	15,433	20

Wederom is er uit model 4 af te leiden dat de verschillen in de voorspelde en geobserveerde waarden niet significant van elkaar (χ^2 (8) = 2,412; $p = 0,966$). Opvallend is dat bij dit model de voorspelde en geobserveerde aantallen die worden gegeven in de contingency table het minst van elkaar verschillen van alle getoetste modellen.

Model 4

Hosmer and Lemeshow Test

Step	Chi-square	df	Sig.
1	2,413	8	,966

Contingency Table for Hosmer and Lemeshow Test

Step 1		Bereidheid_Participatie = ,00		Bereidheid_Participatie = 1,00		Total
		Observed	Expected	Observed	Expected	
1	17	15,357	8	9,643	25	
2	11	13,719	14	11,281	25	
3	13	12,463	12	12,537	25	
4	11	11,533	14	13,467	25	
5	11	10,729	14	14,271	25	
6	10	10,034	15	14,966	25	
7	11	9,208	14	15,792	25	
8	8	8,356	17	16,644	25	
9	7	7,061	18	17,939	25	
10	4	4,540	16	15,460	20	

Lineaire regressieanalyse model 3

Om de tweede hypothese te toetsen, is een lineaire regressieanalyse uitgevoerd. In de output is te zien dat model 3 een redelijk goede model fit heeft (adjusted $R^2 = 0,390$). Dit wijst erop dat gemeenschapsbetrokkenheid, in combinatie met de controlevariabelen, een redelijk effectieve voorspeller is van het contact binnen een gemeenschap.

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			Sig. F Change
						F Change	df1	df2	
1	,632 ^a	,399	,390	,70717	,399	40,238	4	242	<,001

a. Predictors: (Constant), Opleidingsniveau, Betrokkenheid, Leeftijd, Inkomen

b. Dependent Variable: Contact

Concluderend

Op basis van de modevaluatie lijkt model 2 significant het beste model om bereidheid tot participatie te voorspellen. Hypothese 2 zal deels getoetst worden aan de hand van model 4, aangezien binnen dit model de mediërende variabele wordt getoetst. Er zijn weinig verschillen te zien tussen de voorspelde en geobserveerde waarden en deze zijn niet significant voor zowel model 2 als 4. De fit van de modellen is redelijk.

Hypothesetoetsing

Voor de interpretatie van de hypothesetoetsing worden hieronder de syntax en de output van de lineaire en logistische regressieanalyses gegeven.

Logistische regressieanalyse model 1,2 en 4

Syntax:

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES Bereidheid_Participatie

/METHOD=ENTER Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau

/METHOD=ENTER Betrokkenheid

/METHOD=ENTER Contact

/SAVE=PRED COOK LEVER DFBETA ZRESID

/PRINT=GOODFIT CI(95)

/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

Output + interpretatie:

Model 1

Variables in the Equation									
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
Step 1 ^a	Leeftijd	-,017	,010	3,337	1	,068	,983	,965	1,001
	Inkomen	,163	,130	1,562	1	,211	1,177	,912	1,519
	Opleidingsniveau	-,256	,167	2,344	1	,126	,774	,558	1,074
	Constant	1,712	,895	3,658	1	,056	5,538		

a. Variable(s) entered on step 1: Leeftijd, Inkomen, Opleidingsniveau.

De variabele leeftijd lijkt hier vrijwel geen effect te hebben ($b = -0.017$). Het inkomen van mensen vertoont een lichte invloed op de bereidheid tot participatie, met een toename in de log odds van 1.177. Dit impliceert dat mensen met een hoger inkomen iets meer geneigd zijn om deel te nemen. Aan de andere kant heeft een hoger opleidingsniveau een negatief effect op de bereidheid tot participatie ($b = -0.256$). In model 1 blijkt dat alle controlevariabelen geen significante effecten hebben op de bereidheid tot participatie, waardoor deze resultaten niet representatief zijn voor de populatie. Bovendien tonen de controlevariabelen weinig invloed op de bereidheid tot participatie.

Model 2

		Variables in the Equation							
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
Step 1 ^a	Leeftijd	-,019	,010	3,919	1	,048	,981	,962	1,000
	Inkomen	,169	,131	1,657	1	,198	1,184	,915	1,532
	Opleidingsniveau	-,240	,168	2,031	1	,154	,787	,566	1,094
	Betrokkenheid	,243	,103	5,572	1	,018	1,275	1,042	1,559
	Constant	,631	1,009	,391	1	,532	1,879		

a. Variable(s) entered on step 1: Betrokkenheid.

In model 2 is te zien dat de variabele leeftijd een licht negatief effect heeft op de bereidheid tot participatie ($b = -0,019$; $p = 0,048$). Dit wijst op een minimale afname op de bereid tot participatie naarmate de leeftijd toeneemt. Voor inkomen zien we een positief effect met een coëfficiënt van 1.69; hoewel de invloed licht positief lijkt, is dit effect niet significant. Dit betekent dat, hoewel mensen met een hoger inkomen geneigd kunnen zijn tot meer participatie, deze bevinding generaliseerbaar is. Het opleidingsniveau heeft een negatief effect ($b = -0,240$) op de bereidheid tot participatie, wat aangeeft dat een hoger opleidingsniveau de participatiebereidheid mogelijk vermindert, hoewel dit effect niet significant is. Daarnaast toont de variabele gemeenschapsbetrokkenheid een positief en significant effect op de bereidheid tot participatie ($b = 0.243$; $p = 0.018$), wat betekent dat mensen die zich betrokken voelen bij hun gemeenschap meer bereid zijn om te participeren. Dit wordt verder ondersteund door de Exp(B)-waarde van 1.275, die aangeeft dat als de gemeenschapsbetrokkenheid toeneemt (op een schaal van 1 tot 7), de kans op participatie met ongeveer 27.5% toeneemt. Dit suggereert dat betrokkenheid bij de gemeenschap een belangrijke voorspeller is voor participatie.

Model 4

		Variables in the Equation							
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
Step 1 ^a	Leeftijd	-,019	,010	3,851	1	,050	,981	,962	1,000
	Inkomen	,176	,132	1,780	1	,182	1,192	,921	1,543
	Opleidingsniveau	-,224	,169	1,761	1	,185	,799	,574	1,113
	Betrokkenheid	,328	,134	5,984	1	,014	1,389	1,067	1,806
	Contact	-,194	,192	1,014	1	,314	,824	,565	1,201
	Constant	,543	1,015	,286	1	,593	1,721		

a. Variable(s) entered on step 1: Contact.

In model 4 is te zien dat de variabele leeftijd een licht negatief effect heeft op de bereidheid tot participatie ($b = -0,019$; $p = 0,050$). Dit effect is net niet significant. Inkomen heeft een positief effect op de bereidheid tot participatie, echter is dit effect niet significant ($b = 0,176$; $p = 0,182$). Het opleidingsniveau laat een negatief effect ($b = -2,24$), wat zou kunnen betekenen dat hoger opgeleiden minder bereid zijn om te participeren. De variabele betrokkenheid vertoont een positief en significant effect ($\chi^2 = 5,984$; $p = 0,014$), wat betekent dat een groter gevoel van betrokkenheid binnen een

gemeenschap zorgt voor meer bereidheid om te participeren. Ook is dit te zien uit de Exp(B) waarde van 1,389 die aangeeft dat indien er een toename is in betrokkenheid de kans 38,9% groter wordt dat een individu bereid is om te participeren. Tot slot heeft de variabele gemeenschapscontact een licht negatief effect ($b = -1,94$), maar dit is niet significant ($p = 0,314$). Dit suggereert dat frequenter contact met de gemeenschap niet zorgt voor een grotere bereidheid om te participeren.

Lineaire regressieanalyse model 3

Syntax:

REGRESSION

/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT Contact

/METHOD=ENTER Betrokkenheid Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau

/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)

/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)

/SAVE COOK DFBETA DFFIT LEVER.

Output + interpretatie:

Model 3

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Contact	2,0135	,90507	247
Betrokkenheid	4,6387	1,30090	247
Leeftijd	59,4737	14,19401	247
Inkomen	3,2389	1,09490	247
Opleidingsniveau	3,4211	,86064	247

Correlations

		Contact	Betrokkenheid	Leeftijd	Inkomen	Opleidingsniveau
Pearson Correlation	Contact	1,000	,624	,033	,045	,052
	Betrokkenheid	,624	1,000	,062	-,038	-,070
	Leeftijd	,033	,062	1,000	-,166	-,159
	Inkomen	,045	-,038	-,166	1,000	,372
	Opleidingsniveau	,052	-,070	-,159	,372	1,000
Sig. (1-tailed)	Contact	.	<,001	,300	,243	,209
	Betrokkenheid	,000	.	,165	,278	,138
	Leeftijd	,300	,165	.	,004	,006
	Inkomen	,243	,278	,004	.	,000
	Opleidingsniveau	,209	,138	,006	,000	.
N	Contact	247	247	247	247	247
	Betrokkenheid	247	247	247	247	247
	Leeftijd	247	247	247	247	247
	Inkomen	247	247	247	247	247
	Opleidingsniveau	247	247	247	247	247

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics			
						F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,632 ^a	,399	,390	,70717	,399	40,238	4	242	<,001

a. Predictors: (Constant), Opleidingsniveau, Betrokkenheid, Leeftijd, Inkomen

b. Dependent Variable: Contact

In model 3 is gemeenschapscontact de afhankelijke variabele, met leeftijd, inkomen en opleidingsniveau als controlevariabelen. Dit is gedaan om de eerste aanname van het mediatie-effect te onderzoeken. Uit de resultaten blijkt dat geen van de controlevariabelen een significant effect heeft op gemeenschapscontact. Leeftijd heeft het minste effect ($b = 0,001$), wat aangeeft dat leeftijd waarschijnlijk geen invloed heeft op de frequentie van contact binnen de gemeenschap. Daarnaast toont de analyse aan dat gemeenschapsbetrokkenheid een positief en significant effect heeft op gemeenschapscontact ($b = 0,438$; $p < 0,001$). Dit betekent dat hoe meer mensen zich betrokken voelen

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients Beta	t	Sig.	95,0% Confidence Interval for B		Correlations			Collinearity Statistics		
		B	Std. Error				Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF	
1	(Constant)	-,479	,345		-1,389	,166	-1,158	,200						
	Betrokkenheid	,438	,035	,630	12,599	<,001	,370	,507	,624	,629	,628	,992	1,008	
	Leeftijd	,001	,003	,014	,279	,781	-,005	,007	,033	,018	,014	,959	1,043	
	Inkomen	,033	,045	,040	,735	,463	-,055	,121	,045	,047	,037	,850	1,176	
	Opleidingsniveau	,087	,057	,083	1,539	,125	-,025	,199	,052	,098	,077	,850	1,177	

a. Dependent Variable: Contact

Bijlage 3

3.1 Controle en modelassumpties

Syntax:

```
REGRESSION
```

```
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N
```

```
/MISSING LISTWISE
```

```
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP
```

```
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
```

```
/NOORIGIN
```

```
/DEPENDENT Contact
```

```
/METHOD=ENTER Betrokkenheid Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau
```

```
/SCATTERPLOT=(*ZRESID ,*ZPRED)
```

```
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
```

```
/SAVE COOK DFBETA DFFIT LEVER.
```

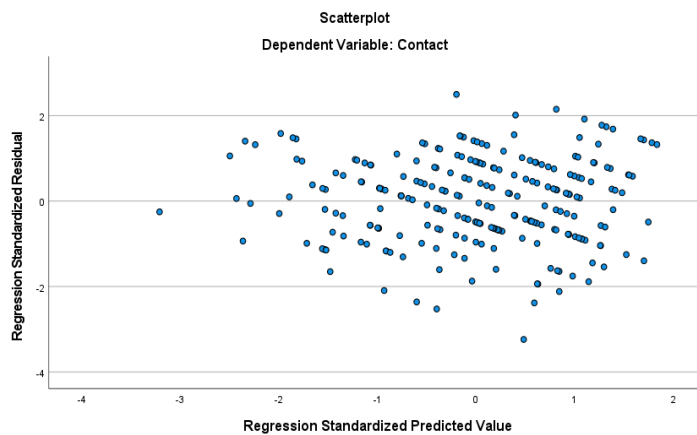
Onafhankelijke waarnemingen

De eerste aanname van een lineaire regressieanalyse, en de enige aanname van een logistische regressieanalyse, is dat alle observaties onafhankelijk van elkaar zijn. De verzamelde data komen uit een willekeurige steekproef van huishoudens verspreid over zeven verschillende gemeenschappen in Noord-Nederland. In elk huishouden mag slechts één persoon de vragenlijst invullen om beïnvloeding tussen samenwonende respondenten uit te sluiten. Gemeenschappelijke kenmerken van huishoudens binnen dezelfde gemeenschap en culturele invloeden. Dit kan leiden tot een clustering van observaties, wat de assumptie van onafhankelijke waarnemingen kan schenden. Echter binnen dit bachelorwerkstuk wordt er specifiek een onderzoek gedaan naar deze gemeenschappen. Op basis hiervan kan worden aangenomen dat de eerste assumptie voor zowel de lineaire als logistische regressieanalyse niet geschonden is.

Lineariteit

Hieronder wordt de verdeling van de residuen van de variabele gemeenschapscontact weergegeven in een spreidingsdiagram. Het valt op dat de residuen redelijk maar niet volledig willekeurig verdeeld zijn en dat ze vaak lijnen vormen in het diagram. Dit kan worden toegeschreven aan het feit dat de variabele gemeenschapscontact niet continu is. Gemeenschapscontact is een ordinale variabele met verschillende categorieën, wat hier duidelijk naar voren komt. Hoewel de aanname van lineariteit lichtelijk geschonden lijkt te zijn, zou dit vanwege de verschillende categorieën niet noodzakelijkerwijs tot aanzienlijke problemen leiden.

Output:

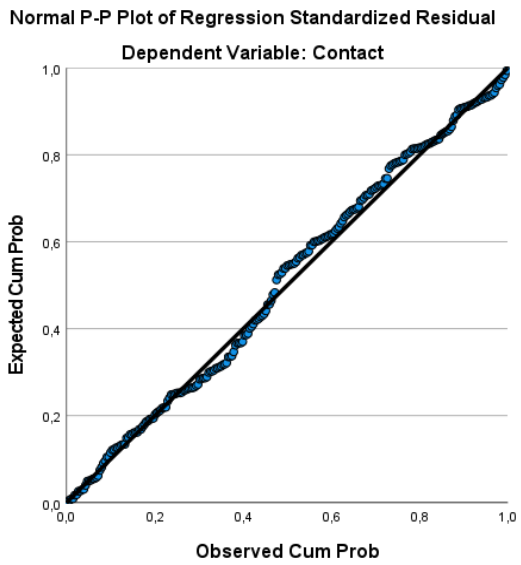
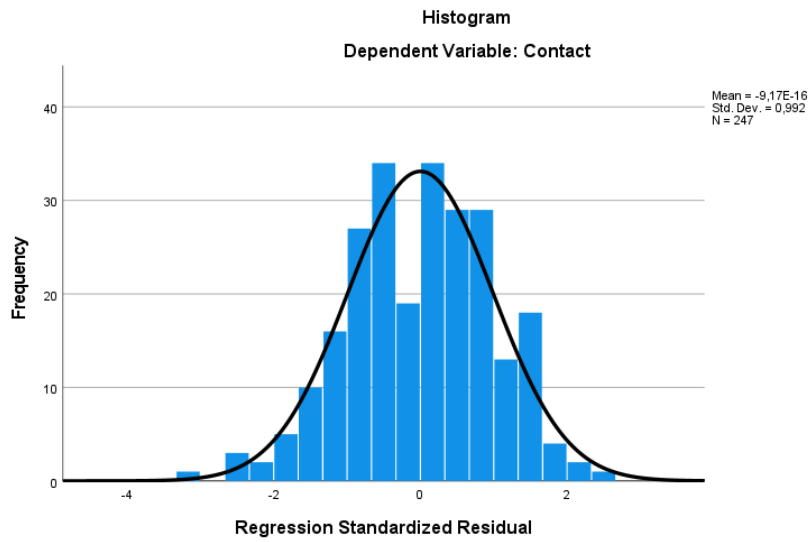

Homoscedasticiteit

In het spreidingsdiagram is opvallend dat de punten geen willekeurig patroon volgen. Hierdoor is de spreiding niet consistent over alle x-waarden, wat suggereert dat de aanname van homoscedasticiteit niet volledig geldt. Niettemin, wordt er geconcludeerd dat deze aanname slechts in beperkte mate wordt geschonden en dat het effect op de resultaten minimaal zal zijn.

Normale verdeling van de residuen

In de onderstaande histogram en in de P-P plot is te zien dat de residuen in de analyse min of meer normaal verdeeld zijn. Binnen dit bachelorwerkstuk wordt er verondersteld dat deze assumptie niet geschonden wordt.

3.2 Uitbijters en invloedrijke punten

Mogelijke uitbijters en invloedrijke punten worden onderzocht met verschillende diagnostieken. De eerste diagnostiek betreft de leverage-waarde, die aangeeft in hoeverre een observatie de helling van de regressielijn beïnvloedt als uitbijter in de x-richting. Hierbij wordt de vuistregel $3p/n$ gehanteerd. In dit geval mag de leverage niet groter zijn dan $3 \cdot 6/245 = 0,073$. Slechts vier observaties in de dataset hebben een leverage-waarde die deze grens overschrijdt, en deze overschrijdingen zijn minimaal.

Vervolgens wordt de DFFIT-waarde bekeken, die aangeeft hoeveel de regressiecoëfficiënten veranderen als een specifieke observatie uit de dataset wordt verwijderd. De vuistregel hiervoor is $3/\sqrt{n}$, wat betekent dat de DFFIT-waarde in dit geval niet hoger mag zijn dan $3/\sqrt{245} = 0,191$. De onderstaande tabel 3 toont de observaties met hun bijbehorende leverage- en DFFIT-waarden. Het is opvallend dat de observaties 8, 10 en 233 zowel hogere leverage- als DFFIT-waarden hebben dan de vastgestelde grenswaarden.

Echter, deze waarden zijn niet extreem hoog. Het verwijderen van deze observaties uit de dataset verandert het model nauwelijks, daarom is besloten deze observaties in de dataset te behouden. Bovendien zijn het geldige waarnemingen, waardoor het niet gerechtvaardigd is om ze uit de dataset te verwijderen..

Tabel 3: *Diagnostieken voor mogelijke uitbijters/invloedrijke punten*

Case	Leverage	DFFIT
8	0,07722	0,23028
10	0,08336	0,27748
30	0,07415	-0,12502
233	0,07685	0,18291
320	0,05437	0,24183

Syntax:

*Leverage.

GRAPH

```
/SCATTERPLOT(BIVAR)=LEV_2 WITH COO_2
```

```
/MISSING=LISTWISE.
```

*DFFIT.

GRAPH

```
/SCATTERPLOT(BIVAR)=DFB0_2 WITH LEV_2
```

```
/MISSING=LISTWISE.
```

*Model zonder invloedrijkepunten.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES Bereidheid_Participatie
```

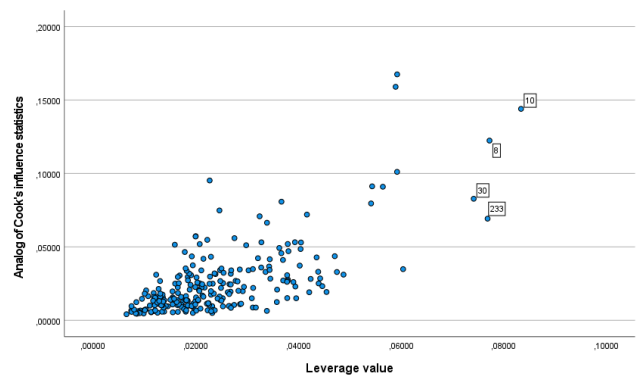
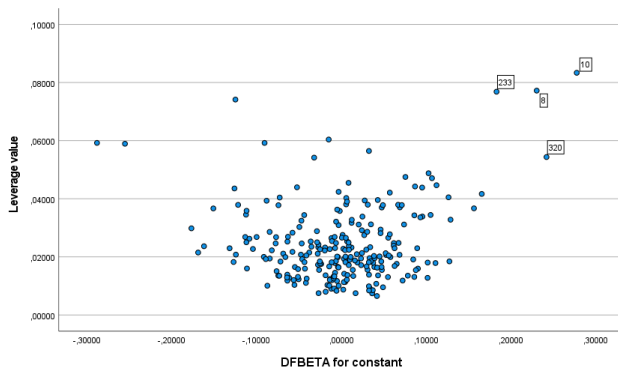
/METHOD=ENTER Betrokkenheid Contact Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau
 /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) ITERATE(20) CUT(.5).

Output:

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a	Betrokkenheid	,328	,134	5,984	1	,014	1,389
	Contact	-,194	,192	1,014	1	,314	,824
	Leeftijd	-,019	,010	3,851	1	,050	,981
	Inkomen	,176	,132	1,780	1	,182	1,192
	Opleidingsniveau	-,224	,169	1,761	1	,185	,799
	Constant	,543	1,015	,286	1	,593	1,721

a. Variable(s) entered on step 1: Betrokkenheid, Contact, Leeftijd, Inkomen, Opleidingsniveau.

3.3 Multicollineariteit

Hieronder staat de output van de coëfficiënttabel met de VIF-scores van de variabelen. De VIF-score geeft aan hoe sterk de samenhang is tussen de onafhankelijke variabelen in de analyse. VIF-scores hoger dan vier duiden op multicollineariteit. In de rechterkolom van de tabel is te zien dat alle VIF-scores tussen 1 en 2 liggen. Dit suggereert dat er geen sprake is van multicollineariteit tussen de onafhankelijke variabelen die de bereidheid tot participatie voorspellen.

Syntax:

REGRESSION

/MISSING LISTWISE

/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL

/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)

/NOORIGIN

/DEPENDENT Bereidheid_Participatie

/METHOD=ENTER Betrokkenheid Contact Leeftijd Inkomen Opleidingsniveau

Output +interpretatie:

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	,621	,238		2,604	,010		
	Betrokkenheid	,077	,031	,202	2,476	,014	,596	1,677
	Contact	-,045	,044	-,082	-1,007	,315	,598	1,673
	Leeftijd	-,004	,002	-,126	-1,955	,052	,958	1,044
	Inkomen	,041	,031	,091	1,324	,187	,848	1,179
	Opleidingsniveau	-,052	,039	-,091	-1,322	,187	,841	1,189

a. Dependent Variable: Bereidheid_Participatie

Bijlage 4 - Gebruik van AI-software

In deze bijlage worden de richtlijnen voor het gebruik van AI-software in dit bachelorwerkstuk besproken. Per richtlijn wordt kort toegelicht hoe AI is gebruikt.

Neem je verantwoordelijkheid als waarheidszoeker

Binnen dit onderzoek is sporadisch gebruik gemaakt van AI-software om inspiratie te halen voor standpunten die mijn hypothesen in het theoretisch kader onderbouwen. Dit is met name toegepast in de opzet van deelopdracht 1. Een voorbeeld van een vraag die aan de AI-software werd gesteld, is: ‘Welke determinanten kunnen de participatie in lokale energie-initiatieven beïnvloeden en waarom?’. Hierbij werden concepten als gemeenschapsbetrokkenheid, sociaaleconomische status en persoonlijke motivatie genoemd. Deze informatie is nooit letterlijk overgenomen. Indien de gegenereerde suggesties zijn gebruikt, is dit uitsluitend gebeurd nadat passende literatuur is gevonden die de betreffende punten ondersteunt.

Waarborg je academische integriteit

Om de integriteit van dit onderzoek te waarborgen, is het gebruik van AI-software beperkt gebleven tot specifieke gevallen, zoals het correct citeren van bronnen volgens de APA-stijl, bijvoorbeeld (Goedkoop, 2021). Aan het begin van het onderzoek werd AI enkele keren hiervoor gebruikt, maar later werd een andere, prettigere methode gevonden om bronnen te citeren (scribber). Daarnaast is AI enkele keren gebruikt om spellings- en taalfouten in de tekst te identificeren, waarna deze fouten ‘zelf’ werden gecorrigeerd.

Neem de verantwoordelijkheid voor je leerproces

Aansluitend op de eerste richtlijn is AI enkele keren gebruikt om inspiratie op te doen bij het opzetten van het onderzoek en het schrijven van de theoretische achtergrond. Hierbij is nooit iets letterlijk overgenomen; AI-gegenereerde ideeën werden alleen gebruikt wanneer er onderbouwende literatuur voor gevonden was. Bijvoorbeeld, AI suggereerde concepten als 'sociale beïnvloeding', waarna ik in Smartcat specifiek naar deze concepten heb gezocht. Op basis van deze zoektocht kon ik vaststellen of deze concepten mijn hypothesen op een betrouwbare manier ondersteunden.

Wees open en transparant over het gebruik van AI-software

Aan deze laatste richtlijn is voldaan. Tijdens het schrijven van het bachelorwerkstuk ben ik transparant geweest over mijn gebruik van AI-software tegenover mijn begeleider. Hierbij heb ik advies gekregen over wat wel en niet met AI kon worden gedaan, en ik heb deze adviezen zorgvuldig opgevolgd.